

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din — Naravno
Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljub«. — Telefon 29-92

Narodna zavest

Na naši zemlji je ogromno število najrazličnejših narodov. Koliko je pa tudi število takih, ki so bili in jih ni več! Zakaj jih ni več? Predolg bi bil odgovor na to vprašanje.

Toliko pa lahko s mirno vestjo napišemo, da zavednih narodov ni mogoče pritiskati k tlem. Mevzastih narodov, ki nimajo sami vase nobene vere, pa zgodovina ne trpi. Prej ali slej se izgube v svetovnem morju drugih narodov.

Zavednost pa ne obstoji v tem, da bi druge narode prezirali, da zasmeujemo njihove jege in navade, da skušamo maloštevilne narode uničiti in izpodrinuti s tla, da oviramo njih šolstvo in njih kulturo. Tako dela narodna ošabnost, samopašnost, nikdar pa ne zavednost.

Narodna zavednost obstoji v delu za narod. Za narod pa lahko dela kmet na polju, delavec v tovarni, obrtnik v svojem obratu in uradnik v svojem delokrogu. Vsak človek lahko po svojih močeh dela za svoj narod. Dvigati narodove vrline, zatirati njegove slabosti, trbeti za narodovo blagostanje, čuvati narodu vero in zdravje, vse to je odlično delo narodne samozavesi.

Spoustujmo svoje narodne delavce, voditelje, pesnike, pisatelje. Ne sramujmo se našega Prošerna, cenimo delo velikega Slomška, naš ponos je nedosežni Baraga. klanjajmo se duhu organizatorja Kreka in in in... Kdo bi našel vse naše velike, spoštovanja in nesmrtnosti vredne može! V tem obstoji velik pomen Plečnikovega načrta: grobišče pri sv. Krištofu naj se ne zazida, ampak naj postane naše narodno svetišče, velika pozornica naših za narod delujočih, trpečih, umrlih mož.

Ne zametujmo svojih narodnih navad in običajev. Čim bolj prodira »kultura« med narod, tem bolj izginjajo naši narodni običaji. Sramujemo se jih. Pozabljammo jih. Neumni se nam zde. In niti ne čutimo, koliko narodove poezije je v njih. Naše narodne svetinje so, ki spadajo v življenje našega ljudstva, ne samo v muzej med starine ali v knjigo med spomine.

Narodno zaveden človek se bo vedno in povsod posluževal svojega materinega jezika. Nekateri se radi postavljajo s tujim jezikom; vzbuditi hočejo pozornost nase. Sraka s pavovim perjem je tak človek. Drugi namenoma govorijo tuj jezik, češ, lahko govorim, kar hočem s svojim znancem, rojakom, okoli stoječi me nič ne razumejo. Skrajno žaljivo vedenje. Če nočeš, da bi te ljudje razumeli, kar govoriš, je bolje, da molčiš. V domačo govorico ne boš brez potrebe štilil tujih izkvarjenih izrazov. V tujem jeziku boš govoril le s tujci, če ga boš znal seveda. Tako boš pokazal, da spoštuješ svojo materino besedo nad vse, tuje jezik pa čeniš, nič jih ne sovražiš, nič ne zamerjaš tujcu, če poskuša govoriti svoj materin

jezik. Tako bi prišlo počasi do tega, da smo ljudje vsi bratje, bratje vsi narodi.

Naše misijonarje pogledimo. V tujini tujim narodom sejejo seme božje besede. Vse delajo kakor bi bili sinovi tistega naroda, med katerim žive. Ali ni bil Slovenec Baraga med Indijanci Indijanec? Svoje materine besede pa tudi ne pozabijo. Svojim domačim in svojim rojakom pa pišejo v besedi, ko bi se govorili v svoji domovini. V kakšnem jeziku nam je isti Baraga delil svojo »Dušno pašo«, ali podaril »Zlata jabolka«?

Naš Gospod Jezus Kristus je bil kot človek sin maloštevilnega judovskega naroda. Govoril je aramejski jezik, kakor ga je govorila takrat njegova domovina. In nič se ni sramoval biti sin tega naroda, če bi bila prav njegova beseda morebiti bolj vplivna, ko bi se bil rodil kot otrok izobraženega grškega naroda ali kot član dosti številnejših Kitajcev. Kaj pravite, če ni prišel naš Gospod namenoma na svet med maloštevilnim narodom? Če ne zato,

da nas je učil tudi maloštevilne jezike ceniti in spoštovati, drugih pa ne prezirati.

Dober narodno zaveden odgovor je dala svetovnoznana svetnica, lurska Bernardka. Vprašali so jo, kako je Marija z njo govorila: ali v lepi francosčini, kakršno pišejo po knjigah in jo uče po šolah, ali je govorila z njo v narečju, kakršno govorijo tam pod Pireneji. Bernardka je izjavila, da je govorila z njo v njenem domačem narečju. Pa ji je nekdo očital: »Nisi povedala resnice, ljuba moja! Bog in Marija ne razumeta tvojega narečja in ne znata tega grdega jezika.« Pa je Bernardka prav dobro povedala: »Če bi Bog in Marija ne znala tega jezika, gospod, kako naj bi ga pa mi znali? Če bi ga onadva ne razumela, kdo bo pa nam dal zmoglost, da ga razumemo! In Bernardka ni spadala v vrste francoskega razumnštva, bila je skromna hribovska pastirica.

Samo še eno željo naj pripišem: Bog obudi tudi našemu narodu dovolj narodne zavesti. Ne na komando, kakor jo mu hočejo ne kateri vcepiti, ampak iz prepričanja in iz spoštovanja do materine besede.

Gospodarstvo in politika

O gospodarskih križih in težavah, ki tarjejo že več let naše slovensko ljudstvo, zlasti pa našega kmeta, smo na tem mestu že ponovno razpravljali. To je tudi čisto razumljivo, kajti gospodarska beda prevpije vsa druga vprašanja. Človek je dovzeten za razna kulturna, narodna in druga vprašanja šele tedaj, če zvečer ve, da bo imel naslednji dan vsaj kosček hruba in streho nad glavo.

Pri tem osredotočenju vse pozornosti na gospodarska vprašanja gremo pa pogosto vendarle precej predaleč. Le premnogi se namreč vse premalo zavedajo, v kako veliki odvisnosti so gospodarska vprašanja od drugih vprašanj in kak vpliv imajo n. pr. politika, prosveta in druge take reči tudi na gospodarstvo. Da, še več: gospodarsko napredovanje ali propadanje pogosto ni prav nič drugega kot le naraven sad in posledica dobre ali slabe politike, zadostne ali pomanjkljive izobrazbe itd. Tudi v

V posebno tesni zvezi z gospodarstvom je politika, v tako tesni, da si enega brez drugega sploh misliti ne moremo. Velik del političnih vprašanj je namreč izrazito gospodarskega značaja, na drugi strani je pa gospodarsko napredovanje brez dobre politike sploh nemogoče. Malo razuma in uvidevnosti kažejo zato taki ljudje, ki nekako vzvišeno izjavljajo, da se zanimajo le za gospodarstvo, a politika jih ne briga. Podobni so gospodinjam, ki bi trdile, da jih briga le kruh, ne pa moka.

Se manj razuma pa kaže tisti, ki zaradi trenutne majhne gospodarske ugodnosti zataji svoje politično prepričanje. Samo en primer.

ki ga je pisec teh vrstic doživel sam v krogu svojih najbližjih znancev:

Bile so občinske volitve. Mlad, precej zadolžen kmetijski gospodar je dobro vedel, da so bili dotedanji voditelji občine zanič. Trošili so denar za nepotrebne stvari, nagajali in ovirali vse pametne in dobre ustanove, uganjali so najbolj nesramna nasilstva in protizakonskosti, a njih politični voditelji in zaščitniki so zastopali v parlamentu nazore, ki so bili v odločno škodo ljudstvu. Vse to je ta gospodar dobro vedel, zato je ob vsaki priliki v zasebnih razgovorih tudi ostro obsojal vlada-joče občinske mogotce, a ko so prišle volitve, jih je pa šel vendarle tudi — sam volit. Ko so ga vprašali, zakaj je to storil, je v zadregi mencial in se izgovarjal, da je zadolžen, da bi dotedanji gospodarji zmagali tudi brez njegovega glasu, a da bi mu ne dali pri občini nobenega zaslужka, če bi glasoval proti njim. Mož je namreč navadno vsako jesen prodal nekaj kubičnih metrov gramoza za tamošnje ceste. A da bo stvar še lepša, zadolžen je bil pri hranilnici, ki so jo imeli v rokah tisti, proti katerim je pri volitvah glasoval.

Kaj naj rečemo o takem »možu«? Odgovor je kratek — šlapa. Res je, da je mož zaslužil vsako jesen par stotakov za gramož, ni pa pomislil na to, da je stranka, za katero je proti svojemu prepričanju glasoval, s svojo ljudsko politiko zakrivila vso gospodarsko bedo in propast zadnjih let. Stranka, za katero je proti svojemu prepričanju glasoval, je izglasovala v parlamentu vse nepravilne davčne in

druge finančne zakone, v svoji nesposobnosti ni znala in ni hotela poskrbeti za smotno organizacijo izvora, kar je povzročilo strašen padec cen vsem pridelkom, mirno je trpela najneenopravnejše odiranje ramih kmetov, kar je povzročilo oderutke cene vseh industrijskih izdelkov, s svojo finančno politiko je ubila vse kreditne zadrugništvo in prenevala zlasti kmeti in s tem naravnost živbeno školo.

Kaj je politika? Preprosto in na kratko bi odgovorili na to: Skrb za javne zadeve in njih vodstvo. Prav velik del javnih zadev, če ne celo večina je pa izrazito gospodarskega značaja. Kar pogledamo na ministrstva! Polpolnoma ali vsaj po večini gospodarskega značaja so finančno, kmetijsko, gozdarsko, trgovinsko, socialno, prometno in gradbeno ministrstvo, torej nad polovico vseh. Milijarde mora obratiti ljudstvo za ta ministrstva in s svojimi milijardnimi sredstvi vplivajo ta ministrstva prav bistveno na gospodarsko stanje posameznih stanov in pokrajin. Pa ne samo to. Še večji vpliv ima namreč njih gospodarska politika. Zgraditev železnike dvigne Koderje—Sulak bi gospodarsko silno zgornila vse Dolenjsko in priobala ogromnih gospodarskih koristi vsej Sloveniji. Neveljavna finančna politika prejšnjega režima je povzročila nemarno stanje naših delavskih virovodov in obila vsi kredit, brez katerega je vsako gospodarstvo nemogoče. Enako je nad vse škodljiva davčna politika prejšnjega režima nalagala vedno nova in nova bremena ravno delavnim stanovom, da so se končno še skoro zrušili pod njimi, dočim je uveljavljal oderniki kapitala neravnost rlate čase. Bilo je dovolj denarja za vse mogoče neumnosti in nepotrebnosti, le za smotreno podpiranje kmetištva ga ni bilo. Za politične shode se je dovoljevala zastopkarstva železniska vožnja, za gospodarska zbiravanja niti ničlana. Pa kaj bi naštevali še naprej, saj so vsakemu še prav dobro v spominu komaj minuli fašistični časi.

Brez dobre politike je tudi nespolno gospodarstvo kratko in malo nemogoče in ker je gospodarstvo vsakega posameznika, kmet ali obrtnika, v sebestojni raven s splošnim gospodarstvom, je zato tudi popolnoma odvisen od politike. Politika zato nikakor ni le nekaj spet posamezniki politični voditelji in lov za materialnimi in posmrtnimi plačili, temveč silni, silni nena zahteva, od katere je v pravi odločilni meri odvisen blaginjski vsakega posameznika, zato bi se moral vsaj tudi prav vsak zanimati in se dobro zavedati, da je vsak tudi neodvisen in zanj. »Morda, kakšnega smisla zavedi spet, ne pisme le v svojo lastno škodo, temveč je tudi škodljiv za splošno in škodo kmetu medu med nami take kratkovidne blage, ne bomo smoglihili ne škodljive politike in ne slabega gospodarstva. Samo z namreč gospodarstva škodljivci pa niso tudi tudi namreč »moderirani, ki pravijo, da se za politiko ne brigajo. Ti namreč s svojo brezobzirnostjo pomagajo vodenjati pri tujenju tiste slabe politike, ki so obenem tudi največji gospodarski škodljivci. Vsak kmet in obrtnik bi se moral zato čim najvažnejše udeleževati tudi političnega tujenja in pri tem udeleževati, kajti bele ledni bi prišla do polne veljave res tista politika, ki je tudi v soglasju z gospodarskimi interesmi ljudstva.

Študentski komiteji so prepovedani, da pod strganjem diloma letovskega čararjega iz-
tisočkrat nareči prepovedje v verodni, podobni,
vse iz gospodarskega načrta.

RAZGLED PO SVETU

Mussolini o poslanstvu Austrije

V italijanskem »Popolo d'Italia« priob-
ljuje italijanski vladni šef daljši članek o
Avstriji, v katerem pravi, da ima Avstrija
bedoto iz danes mignja, svojo nalogo, ki ne
odvisi od velikosti države in od števila nje-
nega prebivalstva. Avstrija je nemška država,
toda njeno nemstvo je tako temeljito različno
od pruskega nemstva, da je čisto prav, če go-
vorimo o dveh ločenih svetovih. Avstrija ima
nalogo, da na svojem ozemlju trdo, trpevsko
stimulira in polsurovno nemško kulturo pru-
skega izvora lepo odusi in jo pripravi, da je
zgodna za podobenstvo in balkanske pokrajine.
V Avstriji mora biti nemške troje in nepre-

bavljivosti izpesti vse, kar odbija. V Avstriji se srečujejo vstopajoče mlade kulture podnavskih držav. V Avstriji prihajajo v stik s nemško kulturo. Naj bo Avstrija tista posrednica med različnimi kulturami in med nemško, da se bodo izpopolnjevale. Tretje poslanstvo Avstrije je v njenem katolištvu. Avstrija bodi nekaka katoliška trdnjava med nemškim protestantizmom in vzhodnim pravoslavljem. Avstrija naj brani katoliško prepričanje in naj bo most, da se bodo razna krščanstva med seboj spoznala in pripravila na skupno obrambo krščanske kulture.

KATOLIŠKA CERKEV

s Društvu »Mehiški Nerone« Calles je so-
pet hudo obolel. Zdaj je v bolnišnici v Los
Angelesu, kjer bo operiran. Da bo maščeva-
nje na vsa njegova zverinstva in krvopijelija
v Mehiki popojno — je Calles pristopil iti v
bolnišnico, ki je last redovnih usmiljenih se-
ster. To čuvajo pri njem noč in dan. V sobi,
kjer Calles leži, je tudi sveto razpelo, ki ga je
on še nekdaj tako mrmel in preganjal. Cu-
dini so poča Gospodova. — Kardinal v nem-
škem Kölnu, mgr. Schulte je blagoslovil dne
24. februarja dva aeroplana, namenjena za
misijone. — 200 letnico obstoja pravne fakul-
tete je poznavalo le dui vseučilišče sv. To-
maza v Manili na Filipinih. — Ob priliki 400-
letnice Lima, glavnega mesta južnoameriške
republikke Peru, se vrši tam tudi euharistični
kongres. — Japonski poslanik v Rimu je bil
1. februarja nazval pri slovesni študij bodji v
čast tretjega mučenika Japonce v jermiškega
veda (v 1549). Japonski poslanik, ki je pogan,
ni bil lahko čisto ugled mnogim katoličanom
in sicer v tem, kako se je vesti pri študij
bodji, kakaj japonski poslanik je pri evange-
liju stal z od poglajna do odhajajo kletni. —
Povodno preseluje striktnece rojstva papeža
Pija X. na namencova postavili v njegovem
rojstem kraju v Bione v Italiji, spomenik. —
Nova teološka fakulteta bo boje ugrediti katoli-
čani v židovstvuški Bratislavi. — Lega na-
preduje verske stitjenje med katoliškimi vse-
učiliškimi v poljski republiki.

ITALIJA

» Ye in ona. Abesinska vlada je pravi-
tala prvotni mednarodni italijanski davno. —
1900 italijanski mednarodni, ki so se pravi-
voljno pravi in abesinske meje, je sicer
pregledal sam Mussolini. — Italijanska-
abesinski spor se je nekoliko ohladil, ker je abe-
sinska vlada pristala na to, da se na njenem
zemljišči izloči posebno mednarodni ozemlje.
Vendar pa novi poverli Italijanski let s
abesinske krivdnije diskontinuirati, da je vojna ne-
varnost še vedno velika. — Japonska je po-
novno posredovala v Egiptu zaradi Abesinske
in je ponovno produrila, da je v Abesiniji go-
spodarske in denarne zelo poljubne in da bi
bila pravišljema postojati se tudi sredstva v
abesinskih svojih kmetih, se se Italijanska-abe-
sinski spor ne reši na mirni način. — V ro-

Novo pri Bistrici je prišel 14. februarja na
izpoveda upravitelja g. Karel Jamnik, dose-
dal kurat v Slivju pri Materiiji. — V Komu,
Sempolaju in Nalorčini so poživili večni
pouk italijanščine za odrasle. — Policijski
opoznam, ki mu sledi kaj kmalu konfiscacija,
je dobil župnik in dekan g. Alojzij Krasevec v
Hruševi (reška provincija). — V konfiscacijo
je bil za pet let obsojen bivši nadučitelj Fran-
c Tratnik, ki že trideset let deluje v Črnom v-
nu nad Idrijo. Lani so odgnali v konfiscacijo
črnovrškega župnika Filipa Kavčiča, letos pa
je šel za njim še Tratnik. — V Bernu pri
Pavini je umrl 74 letni stari oče od Italijanov
svetočasnno ustreliškega Vladimira Gotarda.

AMERIKA

8 Razno. V Chicagi je preminula Marija Bashovec iz žaležke fane pri Breticah na Dolnjakem. — V Thomas W. Va. je umrl 68letni Frank Suder iz Soke na Gorškem. — V Unity Pa je izdihnil 56 letni Gregor Demler iz Barov pri Idriji. — V Forest City je zapustil svetno dolino 66 letni Frank Nowak od St. Lawrence ob Temenici. — V Lucerne Minn so pokopali 49 letnega Andreja Šušterja iz Trpčan pri Hruški Bistrici. — V Windberga Pa je umrl 55 letni Vinke Kukela iz Jordanova v Istri. — V Willardu Wis. so pokopali 57 letnega Josipa Jaka iz Mirne na Dolnjakem. — V Forest City je zapustil svetno dolino 40 letni Anton Podboj iz Borovnice. — V Livingston Ill. je preminul 65 letni Frank Kuhar iz Nebočca pri Krškem. V La Salle je zapel mrtvaški rvon 60 letnemu Alojziju Bešeniku iz Gorenje vasi pri Krškem. — V Ely Minn. je odšel po večno plačilo 55 letni Lovro Kuhar iz Gorda pri Kamniku. — V New Castle Pa je umrla 38 letna Jozefa Škuka iz Kamenskega hriba pri Čebeni. — V Escorial

BANKA BARUCH

II. Blue Amber. Pearls (9°)

Odpremila denar v Jugoslavijo
na potrebe in po najboljšem dojemnem kurnu

Voll der bannende macht der kühnheit

Posilati uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo pisčila na naslednje dejavnosti razreda:

BRUXELLES: do 1964-65: beloruske, FIANČENSKI: do 1967-68: franc. 2043
PARIS: do 1968-69: bel. 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709,

Misli na to: zobni kamen škoduje!

SARGOV

Pred tem varuje

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

KAJ JE NOVEGA

Jamstvo miru in reda

Na proslavi obletnice kronanja papeža Pija XI. v Zagrebu je govoril tudi nadškof-pomočnik dr. Alojzij Stepinac. Med drugim je izpregovoril sledeče pomembne stavke: »Mi katoličani smo najboljše jamstvo miru in reda v vsaki državi, pa tudi v tej. Nasprotniki nam očitajo, da mi ravnamo po nauku: Ako te kdo udari po levem licu, nastavi mu še desno. Toda mir mora sloneti na spoštovanju naših človečanskih in katoliških pravic. Mi nečemo, da postanejo iz našega naroda lutke, s kate-

rimi bi se igrale vsemogoče sekte (razkolniki). Ako nasprotniki Cerkve stoje na stališču, da smo mi nasprotniki miru in reda, jim mi odgovarjamo s svetim pismom: Nisem prišel, da vam prinesem mir, ampak boj. Mi v resnici vodimo boj, toda naš boj je duhovni. I'e bojujemo se z materialnimi sredstvi, ampak z milostjo in božjo silo. V tem je naša moč. Zato se nam nasprotniki čudijo, da smo vsak dan močnejši.«

Boj Cerkve za otroka

O priliki 13. letnice papeževga kronanja je imel monakovski kardinal Faulhaber velik govor, v katerem je nastopil proti narodno-socialističnim poizkusom, da izginejo verske šole in jih nadomestijo šole po enotnem narodno-socialističnem receptu. »Kakšna jamstva imamo,« je kardinal dejal, »da te nove šole ne bodo dovedle do skupne nemške cerkve in do poganstva narodnega socializma. Danes ni

fronta med katoličani in protestanti, marveč med krščanstvom in poganstvom. Vlada je prepovedala protestna zborovanja katoliških staršev proti novi šoli, pisma duhovnikov na starše so bila zaplenjena, meni kot škofu pa ne more nikdo prepovedati, da dvignem svoj svarilni glas v obrambo krščanskega otroka v Nemčiji.«

Zlata poroka

Spominskih slavnosti je v Bizoviku v zadnjih letih bilo sicer veliko: petdesetletnica požarne brambe, obletnice raznih društev in priložnostne slovesnosti so se kar vrstile, ali zlate poroke pa še ni bilo. 13. februar je pa postavil Bizoviku krono. Ložar Anton in njegova družica Marija rojena Kocijančič sta bila tako srečna, da sta mogla po petdesetih letih pred oltarjem ponoviti svojo zakonsko zvezo.

Anton Ložar je vse svoje življenje modro porabil za zboljšanje svojega gospodarstva, svojim otrokom dal dobro vzgojo, in so danes vsi lepo preskrbljeni, obe hčeri na dobrih domovih omoženi in obdarovani z obilno družino, sin Franc pa gospodar na lepi domačiji. Pa tudi za javno življenje je dal svoje moči. Delal je pri občini kot svetovalec in odbornik pri šolskem odboru in cer-

kveni ključar je že dolgo vrsto let. Naročen je vedno na katoliške časopise in kot globokoveren mož večkrat prejema sv. obhajilo.

Bog mu je tudi dal izredne telesne moči, in zato je še čvrst za delo in zasleduje vse časovne dogodke z izredno brihtnostjo. Bog ga obrani še naprej, da bo mogel praznovati še demantno ali biserno poroko.

BOGOLJUB

je najlepši slovenski nabožni list s slikami v bakrotisku. Naslov: Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

Argentini sta se poročila Alojz Ušaj iz Crnič v Vipavski dolini in Amalija Urbančič. — V Chicagi je 46 letni Jurij Tomšič obstrelil svojo 36 let staro ženo Terezijo, nakar je ustrelil sebe. Žena je bila v blagoslovljenem stanju. Hudo ranjeno so pripeljali v bolnišnico, kjer je drugi dan umrla, potem, ko je porodila mrtvega otroka. — V Milwaukee so odšli v večnost: 59 letni Leo Jereb, doma iz postojanske okolice, 66 letna Marija Barborič iz Skočjana na Dolenjskem, 32 letna Marija Sekulič in 39 letna Marija Remic, roj. Juvan iz Ljubnega v Savinjski dolini. — V Chicagi je umrla 59 letna Marija Pustavrh z Vrhuške. — V Denverju Colo. je preminul Anton Debelak, doma iz vasi Retje pri Velikih Laščah. — V Des Moines Iowa je odšel v večnost 50 letni Frank Galantin iz okolice Celja. — V Albion Iowa so našli mrtvega Franka Rožanca iz Martinjaka pri Cerknici. — V Chicagi Ill. so pokopali 56 letno Ivano Solar, roj. Ribnikar iz Tržiča na Gorenjskem. — V Clintonu Jud. je izdihnil 52 letni Alojz Lipovšek iz Podlipovca. — V Spring Canyon Utah je bil ubit rudar 51 letni Nik. Kulaj od Sv. Nedelje na Gorjancih. — V Franklin Kansas je umrl nagel smrti rojak 68 letni Janez Folkar. — V Frederik Colo je preminul 42 letni Janez Turšič iz Borovnice. — V Little Falls je zapustila gozno dolino Jožefa Miklavc, roj. Pirnat iz Bočne pri Gornjem gradu. — V Ambridge Pa je na veke zatisnil oči Alojz Grozdek. — V Chicagi je umrla Ana Zunačič.

DROBNE NOVICE

Sarska pokrajina bo dne 1. marca uradno izročena Nemčiji.

80 m visok spomenik nameravajo postaviti Mussoliniju blizu Rima. Samo glava bo tako velika, kot trinadstropna hiša.

Iz letala na poti iz Pariza v London sta skočili sestri ameriškega gen. konzula v italijanskem Napolju. Takoj mrtvi.

Bojkotno gibanje proti italijanskemu blagu se je začelo po vsej Afriki.

Zelo prijazno pišejo nemški listi o Abe-siniji.

Reklame v radiu je prepovedala francoska vlada.

Tuji delavci naj se zaposlijo v kolonijah, je sklenila francoska vlada.

Število brezposelnih v Nemčiji se je letos dvignilo od 389.000 na skoraj 3 milijone.

Skoraj pol milijona Din bi prišlo na vsakega prebivalca zemlje, če bi bilo mogoče dvigniti vse potopljeno zlato.

Krvavi nemiri proti francoski nadvladi so bili zopet v afriškem Alžiru.

Veliki viharji so divjali te dni v Holandiji, Nemčiji, Čehoslovaški in Poljski.

Potopila se je kitajska obalna ladja »Fuhun«; 100 ljudi pogrešajo.

30.000 in se je dvignil v zrak 21. februarja neki balon v Moskvi. V tej višini je bilo 51 stopinj C pod ničlo.

Za več kot 56 milijonov dolarjev zlata je uvozila v treh tednih Amerika iz Anglije.

IZ DOMAČE POLITIKE

d 5000 poslanskih kandidatov se je baje že prijavilo za volitve. Ogromna večina njih kandidira na listi g. Jevtiča, ki bo menda imela v vsakem okraju po dva in tudi več kandidatov.

d Kot prva kandidatura v Sloveniji je bila v Celju sklenjena kandidatura bivšega poslanca nepozabne Jugoslav. nacionalne stranke Prekorška, ki želi biti na listi g. Jevtiča. »Prvi bodo poslednji,« stoji neke zapisano.

d Kdo bi še rad kandidiral. Kakor čujemo, namerava v Ljubljani kandidirati v narodno skupščino tudi g. Ivan Deržić, revizor državnih železnic. V okraju Laško namerava kandidirati g. Rudolf Juvan, uradnik ljubljanskega mestnega socialnega urada. Pri zadnjih skupščinskih volitvah sta kandidirala v tem okraju na Živkovičevi listi g. Pavlič in g. Juvan, zmagal pa je z ogromno večino g. Pavlič.

d Okrog 3800 volivnih reklamacij so vložili v Ljubljani, ki bo imela okrog 18 tisoč volivcev.

d Tudi djakovski škof dr. Anton Akšamovič je prepovedal duhovnikom svoje škofije kandidature na katerikoli listi.

d 36 milijonov dinarjev dolgoročnega posojila za dokončanje novega poslopja narodne skupščine v Beogradu je dovolil upravni odbor državne hipotekarne banke gradbenemu ministru.

d Krvavi izgredi so bili nedavno v Sibinju. Kmetje so hoteli izsiliti oprostitev aretirancev ob priliki izredov dne 17. februarja. Za kaj se je pri teh izgredih šlo, ne vemo. Ker je bilo ogroženo življenje komandanta orožnikov, so ti oddali v množico strele. 12 ljudi je bilo ubitih, šest pa ranjenih. Nevarno so bili ranjeni tudi 3 orožniki.

d Komunistični izgredi so bili te dni tudi v Črni gori. Več ljudi ranjenih, med njimi tudi policijski stražniki.

d Bivšega ministra dr. Nikole Nikića so v zvezi s škandalom »Našice« zaprli.

d Pri Ishljani sledi na kozarec naravne »Franz-Josefove« grenčice, popite jutraj na teče, brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

DOMAČE NOVICE

d Za ljubljanskega župana je vlada imenovala g. dr. Vladimira Ravniharja, odvetnika in bivšega senatorja.

d Zopet prične obratovati dne 1. marca rudniška opekarna v Trbovljah. S tem bo zaposlenih čez poletje blizu 70 ljudi.

d Za slučaj stavke je minister notranjih zadev sporazumno z ministrom vojske in morarice izdal posebno naredbo. Naredba vsebuje navodila za postopek v primeru, da izbruhne stavka na železnih, brodarstvu, na pošti, pri brzojavu ali telefonu. V smislu te naredbe lahko minister vojske odredi splošno ali delno mobilizacijo drž. nameščencev vseh kategorij in obeh spolov ter tudi odredi, da več časa služijo.

d Pes, ki ima večje plačo od delavca. Pri uravnavanju sveta za graditev šibeniške gimnazije je zaposlenih precej delavcev, katerih plača pa povečini ne presegajo 15 Din na dan.

VINA dolinska, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri CENTRALNI VINARNI v Ljubljani

(Na uro dobivajo 1.50 Din do 1.80 Din.) Zanimivo pa je, da ima pes, ki ponoči čuva zemljišče in delovno orodje, večjo plačo kakor delavci. Gradbeno podjetje plačuje gospodarju za pes 18 Din na dan in še hrani ga ob lastnih stroških.

d Nad 100 kg teškega dirjega prašiča so ustrelili v okolici Bjelovara.

d Za 36 milijonov dinarjev se pokadili v preteklem letu Sarajevčani.

d Divja raca iz ruske Moskve. Te dni je v bližini Metkoviča v Hercegovini neki kmet ustrelil divjo raco, ki je imela na nožici aluminijast obod, na katerem je vrezano: »BIOK Moskva 25584 D«.

d Najlepše in najboljše ceste v Jugoslaviji ima vrbaska banovina. To je ugotovila posebna komisija, ki je izvršila nedavno pregled.

d 50 dinarski ponarejenci so se pojavili tudi v Celju.

d Nad 15.000 ljudi je bilo navzočih pri papeževi proslavi v Zagrebu.

d Povodom 700 letnice pravoslavne svetnika sv. Save je izdal nadškof dr. Ant. Bauer okrožnico, v kateri opozarja svoje vernike, da po cerkvenih predpisih katoličan ne sme biti navzoč pri verskih svečanostih druge veroizpovedi. Podobno prepoved je izdal za mohamedance tudi vrhovni poglavar Reis Ul Ulema Maglajlik.

d »Nekdanji starokatolik«. Ohridski pravoslavni škof dr. Nikolaj je v »Glasniku srbske pravoslavne patriarhije trdil«, da je bil škof Strossmayer »nekdanji starokatolik«. Dr. Vojnovič pa je v belgrijskem »Vremenu« od 14. februarja dokazal, da je bil škof Strossmayer samo rimsko-katoliški škof.

d Pravoslavno semenišče dobi mesto Sarajevo.

d 30 stopinj mrasa je bilo nedavno v Sarajevu in Beli cerkvi.

d Dosedanja katastrska občina Prebrovnik v ptujskem okraju se razdeli tako, da se iz enega dela katastrske občine Prebrovnik, ki je bil v upravnem pogledu pod Ivanjkovci, ustanovi nova katastrska občina pod nazivom Mali Prebrovnik.

d Lakner in Pančur, večkratna morilca, sta bila pretekli ponedeljek v Mariboru obesa. Bog jima bodi milostljiv sodnik!

d Nova Kaniža se bo poslej na ukaz notranjega ministra imenovala Novi Kneževac.

d Glede zakonskega načrta o sportu je izjavil te dni minister za telesno vzgojo tudi sledeče: »Zanašajoč se na podporo vseh poklicanih in prostovoljnih delavcev na plemenitem in koristnem vitežkem in sportnem polju, upamo, da bomo mogli z združenimi močmi postaviti zanesljive, zdrave in čvrste temelje sportnemu delu in gojiti sporte po načelih zanesljive stalnosti, ki so odločilnega pomena za нравstveno in telesno zdravje in

— Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, pomanjkljivem spanju, slabem razpoloženju, razdražljivosti, posezite takoj po staro preizkušeni »Franz-Josef« grenčici. Poročila višjih zdravnikov v bolnicah za želodčne in črevesne bolezni naglašajo, da je »Franz-Josef« voda posebno izbornu učinkujoče naravno odvajalno sredstvo.

napredek.« Mi bi še pristavili, da нравstveno vzgaja lahko mladino samo нравstveno visoko stoječi človek.

d 262 belgrijskih trafikantov je preteklo leto zaprlo svoje trafike, ker je bil njih za služek premajhen.

d Ze tretje ruske gledališče so ustanovili v Beogradu.

d Pogajanja za nabavo novih vagonov iz Poljske se vodijo te dni. Jugoslavija bi plačala za vagone z dobavo kmetijskih proizvodov, zlasti tobaka, sadja in vina.

d O malem kočevskem narodilu piše nadalje nemški pisatelj Hagemann, ki ga je proučil na licu mesta, med drugim tole: »Nihjer drugod se najbrž ni ohranilo nemštvo tako čisto kakor v Sloveniji. Kočevska deželica je nekakšna majhna Nemčija. Ne samo Svabi, Franki, Bavarci in Tirolci, marveč tudi Turmgijdi in Poreneci in pomoraki Nemci so se tod naselili. Skupne bolečine in skupna usoda so zabrisale razlike med plemeni, razvilo se je živo,

delavno ljudstvo enakega jezika in enakih življenjskih navad. Govori narečje kot pred 600 leti, Nemec tega dialekta ne razume niti besede. In vendar se je nemško bistvo na Kočevskem ohranilo nepotvorbno kot malokod

NESREČE

d 20 milijonov škode. Največ požarov v Sloveniji je bilo lani v okraju Maribora desni breg. Posebno pogostokrat je gorelo na Dravskem polju, žalosten rekord prvenstva pa imajo gotovo Rače, kjer so doživeli nič manj kot 16 požarov. Skupno je zgorelo lani v tem okraju 45 hiš, 60 gospodarskih poslopij, 1 čebelnjak, vagon sena in vagon jute na železniški progi. Štirikrat je divjal gozdni požar in štirikrat je gorela suha krma na travnikih. 69 uničenih objektov je bilo zavarovanih, 19 pa nezavarovanih. Skupne škode so povzročili požari v tem okraju Din 19,474.500.

d Blizu izliva reke Piljave v morje se je potopil naš parnik »Vila«. Krivec je italijanski parnik »Rodica«, ki se je radi megle zaletel v našo ladjo.

d Zidanica je zgorela v Zavodih, četrti ure od Kostanjevice. V zidanici je med požarom našel smrt tudi lastnik prevžitar Cvelbar Matija iz Dol. Prekope.

d Gospodarski poslopji sta zgoreli posestnikoma Vinu Pliberšku in Jožetu Brglezu v Mostem pri Makolah na Ptujskem polju.

d Gospodarske poslopje je zgorelo posestniku Alfonzu Ložaku v vasi Skalec - Dobrava pri Konjicah.

d Razkošni parnik »Zagreb« je v gosti megli zavozil na sipino v bližini otoka Paga. Parnik je močno poškodovan. Na pomoč so mu poslali štiri parnike.

d Pod vlak je padel 20 letni Viljem Trost, doma iz Kuzjega, vajenec v trgovini g. Engelsbergerja v Krškem. Vlak je fantu glavo dobesedno odtrgal od trupla.

d Velik voz poln sena se je prevrnil na hlapca I. Zaveca rodom od Sv. Jurja, in bivačega pri veleposestniku Maksu Danišu v Grušovi pri Mariboru. Silna peza je hlapca usmrtila.

d Tri dni gorela mrtva v postelji. Zgodilo se je te dni v Zerjavi pri Crni. V nedeljo, dne 10. februarja je prišla 46 letna delavka žerjavskega rudnika domov ter likala. Po likanju je postavila likalnik pod posteljo, sama pa se je vlegla k počitku. Ker je bil hud mraz, ni najorž namenoma odstranila žarečega ogrija iz likalnika, da bi vročina, ki jo je pod posteljo izžareval, grela. Mogoče je tudi, da ji je postalo radi plinov, ki so se razvijali iz ogrija, slabo, pa je postavila likalnik pod posteljo, sama pa se za kratek hip vlegla. Pimi pa so se razvijali naprej ter jo slednjič omamili v smrtno spanje. Od žarečega likalnika se je vnela postelja, s plamenom pa ni mogla zagoreti, ker je bila soba polna oglikovega plina, zrak pa zaradi zaprtih vrat in oken ni imel dostopa. Razvilo se je zaradi tega tlenje, kakor v ogjeni kopici, in tako se je polagoma postelja s pernicami in truplom pokojnice pretvarjala v teku treh dni v oglje. Ostanke nearečne Amalije Brezovnik so pokopali v Crni na tamošnjem pokopališču.

d Razne nezgode. Pri vstopu v vlak je padel na postaji Slov. Bistrica pod premikajočo se koleso 40 letni posestnik Kmetec Franc iz Pragerskega. Kolesa so mu odrezala desno roko. — Pri smučanju si je na Pohorju zlomila nogo 19 letna zasebna uradnica Terezija Stropnik iz Maribora. — Ko se je 19 letni posestnikov sin Martin Bezgovšek od Sv. Petra pri Mariji Gradu igral s patrono, se je razletela in fantu razmesarila roko. — S sani je padla in dobila resne poškodbe na glavi 26 letna gostilničarka Justina Novakova. — Pri smučanju si je zlomil roko 15 letni Emil Svagerl, nogo pa 16 letni vajenec Ivan Jus, oba iz Maribora. — Hlod je padel na nogo in jo zlomil 29 letnemu gozdnemu delavcu Brecu Francu iz Ljubnega pri Celju. — Na gnojne vile je padel ter si iztaknil oko 38 letni posestnik Feliks Muršec v Spodnjih Zerjavcih pri Mariboru. — Na poledenelih tleh si je zlomila nogo gđ. Fani Sluga, kuharica v župnišću v Podbrezju na Gorenjskem. — Med delom je padla sekira na desno roko Jožetu Jeršinu iz Malega Ločnika pri Vel. Laščah. Presekane žile v zapetju. — 15 letnega Janeza Trudna iz Starrega trga pri Ložu je konj brcnil s tako silo, da je zlomil fantu nogo. — Ko se je vozil po službeni potrebi na smučeh, si je pri padcu zlomil več reber 26 letni graničar Džanovič Hano.

d Pri nagnenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna »Franz-Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo.

d Kmečki magazin v Ljubljani, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma), Vas potreže z najboljšim blagom in najnižjimi cenami. Obiščite to trgovino in prepričajte se!

NOVI GROBOVI

d Krije vse odeja ena, reve in škrlatinke. V Stari Loki je umrla 85 letna Bernakova Micka. — V Zireh je zaspal v Bogu 74 letni Martin Eržen. — V Ihanu pri Domžalah je zapustil solzno dolino 78 letni tesar Martin Velepšič. — V Slov. Bistrici so pokopali Terezijo Sturm roj. Vrhovšek. — K Gospodu je odšel po večno plačilo g. Martin Agrež, župnik v Gotovljah. — V Trzinu se je preselil v večnost Rihard Svetoslav Premrov, bančni prokurist v pokou. — V Selnici ob Muri je zapel mrtvaški zvon Andreju Kustru, sorodniku bivšega poslanca g. Zebota. — Pri Sv. Ani v Slov. gorah je zaspal v Gospodu 25 letni krojaški pomočnik Avgustin Lovrenčič. — Slamorenica je odrezala desno roko v zapetju poljskemu delavcu Valentinu Mošku iz Podbrezja pri Kranju. — V Banja luki je umrl Anton Elsner, uradnik higijskega zavoda. — Pri Sv. Jurju v Prekmurju je mirno v Gospodu zaspal tamkajšnji župnik g. Jožef Carič. — V Novem mestu je umrl lekarnar in posestnik g. Josip Bergman. — V Podaradi pri Rajhenburgu je umrl dekan g. Jožef Krobne. — V Murski Soboti je odšel med nebeške krilatec Dittrichov edinec Edek. — V Zgornji

II. EVHARISTIČNI KONGRES V LJUBLJANI

Evharistični kongres in katoliško učiteljstvo

Zelo bodrilno je v imenu pripravljalnega odbora pozival pri zadnjem božičnem zborovanju Slomškove družbe g. dr. K. Capuder učiteljstvo k vsestranskemu delu in k pripravi, da se bo evharistični kongres vršil z vsem sijajem, zlasti pa spremljan z ono notranjo poglobitvijo, ki edina more v sedanjih težkih časih dati Sloveštvu opore in miru. Zlasti Slomškova družba, to je združenje katoliških učiteljev in učiteljic, se mora prav posebno izkazati, saj je bil njih vzornik, v duhu svetosti umrli škof Slomšek, mož evharistije. Ze kot deček je v tistih časih splošnega jansenizma kot ministrant zelo pogosto prejel sv. obhajilo. Tudi pozneje je kot župnik, opat in škof svoji družini stalno naročal mesečno prejetje sv. zakramentov. Govornik prosi v imenu pripravljalnega odbora, da bi Slomškarij povsod tam delali, kjer jih je najbolj treba: opustili naj bi takrat svoje lastno zborovanje in zborovali v tistih krogih, kjer bodo potrebovali njihovega sodela. Prihodnji evharistični kongres naj bi bil znak splošne ljubezni med seboj. Ozdravil naj bi najhujšo rano sedanje dobe: sebičnost. Tudi v verskem oziru nam je treba socialnega čuta, da pokažemo in damo svojemu bližnjemu vso ono milino in blagost, ki nam jo nudi vera in življenje po veri.

Druga misel pa bodi misel katoliške edinosti. V naši državi je 5 milijonov katoličanov, ki so raztreseni po vsej državi, 6 milijonov pa je pravoslavnih, ki tudi verujejo v presv. Rešnje Telo. Katoliška misel edinosti bo našla tudi pot do splošne ljubezni po presveti evharistiji. Učiteljstvo kot glavni vzgojni činitelj je v prvi vrsti poklicano, da vrši svojo vzvišeno službo, katero prekaša samo ena, namreč duhovniška, da vrši to svojo službo z vso verno in vestnostjo, kar nas bo pripeljalo končno do resnične enotnosti.

Oglas je reg. pod št. 27962 od 19. XI. 1934.

Šiški je zapustil solzno dolino zasebnik Anton Tausch. — V Ljubljani so umrli: sodni nadoficijal v pok. Vinko Hrovat, Fani Battelino roj. Mihevc, Helena Boucon, posestnica Marija Kmet roj. Kreuzer, preglednik fin. kontrole Ivan Stor. — Naj počivajo v miru!

Ustanovite dekanjske pripravljavne odbore! Udeleženci Evharističnega kongresa iz obeh slovenskih škofij bodo pri glavni procesiji nastopili po dekanjskih skupinah.

Konjeniki in kolesarji. Z mnogih strani je bila izražena želja, naj bi na kongresu nastopili tudi fantje na konjih in na kolesih. Glavni priprav. odbor je preučeval te predloge, vendar smatra nastop konjenikov in kolesarjev povsem nemogoč. Z ozrom na ogromno udeležbo vernikov bi nastop konjenikov in kolesarjev bistveno oviral red in varnost. Poleg tega značaj kongresa samega izključuje vse, kar ne bi neposredno služilo dostojni proslavi Najsvetjšega. Poleg teh je imel Glavni priprav. odbor še mnogo protirazlogov, ki jih ne moremo objaviti. Bodite prepričani, da sprejemamo sleherni predlog, ki ga je kakorkoli mogoče uveljaviti.

Velikonočne razglednice. Za veliko noč izidejo velikonočne razglednice po res umetniško dovršenih osnutkih arh. I. Pengova. Po svoji zamisli sijajno odgovarjajo značaju letošnjega evharističnega leta. Opozarjamo na te razglednice že danes trgovce in trafikante. Naj se ne zalagajo z drugim manjvrednim ali celo židovskim blagom, temveč naj sežejo po te domačih izdelkih, ki tako po svoji umetniški obliki kot po kakovosti reprodukcije daleko nadkriljujejo razen tuj. Naročite jih lahko že sedaj pri Glavnem pripravljavnem odboru v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7, da vam jih lahko pošljemo takoj, čim jih dobimo iz tiskarne.

Priprava za evharistični kongres v Devici Mariji v Polju. Krajevni župnijski odbor je na delu. Darovi za kongres po fari in med šolsko mladino so zbrani. Pri shodih verskih družb so govori o evharističnem kongresu. Duhovniki v cerkvenih govorih navdušujejo za kongres. Delavstvo je imelo zborovanje s posebnim govorom o kongresu. Družine molijo zvečer na podobnih natisnjenih molitvico za uspeh kongresa. Prihodnjo prvo nedeljo v mesecu bomo imeli slavnost blagoslovitve spominskega križa na evhar. kongres. Zjutraj pri prvi sv. maši bo skupno obhajilo mož in fantov. Ob 14 ura molitve in litanije. Po litanijah bo na prostoru pred farno cerkvijo blagoslovitev spominskega križa, govor o presv. Reš. Telo, petje in darovanje. V ponedeljek, 4. marca ob 20 ura skriptično predavanje g. Vinka Zora o evharističnih kongresih. Upamo, da se bodo farani v velikem številu udeležili nedeljske in ponedeljske proslave. Prav posebno se vabimo može in fante cele fane na to nedeljo k skupnemu sv. obhajilu, da se tako duhovno prenovimo in pripravimo ter izprosimo božjega blagoslova kongresu.

V vsako hišo »Domoljuba«!

Joža Zganc:

Mačja pečenka

Na pustno nedeljo je bila vsako leto pri Fržolčku mala veselica, včasih še celo velika. Vsa vas se zbere, s hribov se napode fantini, iz spodnjih krajev pripeljejo celo dekleta s seboj. Samo ob sebi se razume, da nazadnje morajo privleči mutastega Poldeja s harmoniko. Polde je sicer mutast, a je brihten kot mulokdo, igrati pa sedem fara na daleč ne zna nihče tako.

Proti večeru, zgodaj še, so jo primahali k Fržolčku lovci. Po stari navadi seveda za veliko mizo v kot. Sicer je za lov čas že tako rekoč minil, zajca niso sineli več streljati, srn ne, lisic ni bilo, vendar so pa šli največ za to, da so nazadnje z družčino ali k Fržolčku. Kdo bi jim zameril? Vsi so bili starejši, je Murnov Tona na videz ni prav nič spadal mednje. Mlad, srborit fant je bil, navzven pa tako, da se nikogar ni bal. Zato so ga pa lovci tudi radi imeli. Včasih jim je take majli, da bi skoraj popokali. So pravili, da jih ima toliko za ušesi, da mu jih nikoli ne zmanjka.

»Tona, povej no katero, da ne bo tako dolga!«
»Danes ne bo nič, nimam lisice vohal.«
»Hentaj vendar, si pa zajca, ko ga streljati ne smeš.«

»Zajca še pogledam ne.«
»Tona se je namrdnil, rekel pa ni nobene več.«
»Nekaj g... e pičilo.«
»Nemara.«
»Predpust gre h koncu.«
»Preveč za dekleti vrti oči.«
»Kakopak, kakopak — ali pa premalo.«
»Ej, Tona, čas bi že bil, da si eno poiščes.«

Vsi hkrati so silili vanj, radi bi ga bili razgibali, saj so dobro vedeli, da ga nekaj tiči. Ves dan je bil moker. Kako tudi ne? Kaj takega se mu ni še nikoli pripetilo. Že dve leti hodi v Podgoro k dekletu, pa še nikoli mu ni nihče tega očital, še nikoli ni imel nikakih sitnosti, na, sinoči bi bil pa skoraj tepen. Podgorci fantje! Mislijo, da ne ve, da ni videl, kateri so bili. Prokleti Podgorci! Tona stiska zobe. Ne ostane jim dolžan ničesar, vse jim bo bogato povrnil! Bodo že videli, kdo je Murnov Tona! Samo naj danes pridejo semkaj in dekleta naj s seboj pripeljejo! Vsi po vrsti bodo šli. Kar skušali se bodo, kdo bo prej doma!

»Fržolček, daj no malo jazbečve masti, ga bomo pod brado namazali, da se mu bo omajalo!«
Tedaj se je zasmejala cela hiša, tudi Tona je iz globoke zamišljenosti buknil v smeh. Nj se mu sicer zdelo smešna ta lovška beseda, zasmejal se je sicer sebi, kajti v njem je nenašdoma dozorel sklep za inenitno maščevanje.

»O, saj bo, smejati se malo še znaš.«
»Smeha ali kar bočete, nocoj bo še vsega dovolj, samo brž razbijte par sodov, da bo vina, obroče si pa nadenite okrog trebušov, da vam od smeha ne popokajo. Samo — če bodo Podgorci prišli.«

»Bodo, bodo,« je hitel Fržolček, »kmalu, pravili so mi včeraj.«
»Kaj? Podgorci? Mar si nje danes na piko vzleš?«

»Kaj bi jih tudi ne?«
»So ti že pri dekletu kaj ponagajali?«
»Eden se ti je nemara v grlu zataknil, zato si nosil ves dan tako šobo...«

»Da, zataknil! Nocoj se bo pa njim zataknilo, pa pošeno! Samo eno, možje! Ko pridejo, bom jaz govoril, vi samo kimate kot občinski možje!«

Pa so prišli Podgorci.
»Bog daj, Bog daj!«
»O, dober večer!«
»Pa nič muzike?«

»Ne mudi se, se boste že še nanoreli.«
Podgorci so se vsipali v hišo, kot bi jih nekdo pripodil. Pet, šest, deset in še sramežljiva dekleta, z okroglimi, rdečimi lici. Zasedli so mizo v drugem kotu.

Tona jih je spočetka ogledoval izpod čela, kakor da bi nehal čakal med njimi. Potegnil je klobuk na oči in molkal. Pa je kmalu z enim samim pogledom preletel vse lovce, kakor da jim je dal zadnji opomin k previdnosti. Potem se je dvignil, se zasukal na peti in se zamejajal:

»Ja, dedci, za božjo voljo vendar, povejte no, kam bomo dali onih pet zajcev? Lisicam jih ne bomo nastavljali, psom jih ne bomo zmetali.«

»Hm — hm — kam?« Lovci molče in zmagujejo z ramani. Radovedno gledajo Tona. V resnici niso tisti dan ustrelili niti enega zajca. Saj jih niso več smeli.

Podgorci gledajo,

6

»Da bi jih proč vrgli, jih je spet škoda.«
»Še pa presneto dobro srečo imeli danes,« se oglasi eden od Podgorcev.
»Pa jih specite in pojejte!« de drugi.
»Smo jih sili! Pet smo jih pojedli, saj že tri ure sedimo. Zdaj smo samo še žejni. Vam jih damo...«

»No! Za koliko?«
»Dva vam damo za dva šefana vina! Mi smo samo še žejni. Fržolčkova gospodinja vam jih v pol ure pripravi, da se vam bo ves post koščalo po njih.«

»Velja! Vina, Fržolček! Na ono mizo! Zena naj se pa brž zajcev loti! Kje pa jih imate?«

»Ne skrbite, Podgorci, jaz poskrbim vse, čez pol ure bo pečenka! Juhuhu!« je zajukal Tona, zavrtel se trikrat na peti in sfrčal skozi vrata.

»Juhuhu!« so zajukali Podgorci. »Vi zajce, mi vino! Polde pa harmoniko!«

»Po Polde!«

Čez par minut so prišli še domačini in pripeljali Poldeja. Posadili so ga k peti in mu dali vina. Pa je igral, sprva počasi, potem hitreje, nazadnje skoraj besno, same polke, da je škripal pod, lantje so bili ob liti, vrteli se, dekletom je postajalo vroče, vendar se utrudile niso. Potem so lantje drug za drugim zmetali jopiče za peč — kdo bi se kuhali? V hiši je nastal drenj, da je človek komaj mogel iz kote v kot.

»Juh, juh, juhu!«
»Polde navij!«
»Pečenka bo! Zajci!«
»Juhuhu!«

V hiši je nastal pravi sodni dan. Kadilo se je, grmelo, obrazi so goreli, da jih je človek komaj prepoznal. Vino je ležlo v glave, curelo od miz po tleh, a ni se zmenil nihče, kakor polblazni so se vrteli razigrani lantje. Lovci za mizo so se naslanjali drug na drugega, šepetali, pilili, ugižali, se smejali.

»On jim bo dal vetrat!«
»Pa še kakšnega!«
»Da bi tepeža ne bilo.«
»Le kje bo, krotka, zdaj zajce dobili.«

»Bum! — — — se je razlegnilo po vasi, lovci gledajo skoč okna. Podgorci nemoteno plešejo naprej, ničesar ne slišijo.

»Poglej, vrata, Tona je našega mačka ustrelil! Prav zdaj ga je pobral. Črna. Za stvarnico ga zdaj nese. Salabolski pob, ali je nor?«

»Pusti ga, to bo nemara zajec za Podgorce?«
»Ha-ha-ha...«
»Pijmo!«

Čez čas je zadisalo. Skoz odprta vrata se je širil prijeten vonj po veži in v hišo.

Dekleta se obližujejo in požirajo slino, lantje vriskajo. Polde vleče na nos, zvrne kozarec, nagne po svoji navadi glavo nad harmoniko in zaigra, za igrata tako veselo in poskočno, da Podgorci znova poskočijo, pograbijo dekleta in se zavrtje z novimi močmi kakor od nepoznatih sil gnani. Iz kuhinje diši prijetno, mastno, vabeče, zapeljivo. Zdajpazda priteče Tona v hišo, reče to in ono Podgorcem, gre k lovcom, pospepe, zvrne kozarec, zajuka, se zavrti na peti in smukne med vrtečimi se pari nazaj v kuhinjo.

»Hej, Podgorci, kadar je pri vas semenj, se ne obližujete tako!«

»Kaj takega pa še ne, odkar smo klitali.«
»Imenitno, Tona, imenitno!«
»Bo kmalu?«

»Tako, takoj, že čepil Polde, še enkrat raztegni svoj meč, da bodo lažje pričakali.«

In zavrteli so se znova.

Čez čas pa je spet prišel Tona.

»Dostil Zajci so golovi, zdaj pa kar za mizole Sam Tona je prinesel dva krožnika, spet dva, vsem po vrsti, še po kruh je skočil, vse Tona, vse sam. Obracal se je kot kaka gosposka natakarka.«

»Tona, ti si pa danes od sile postrežljiv,« so mu pravile Podgorke, ko je postavljaj prednje krožnike, nože, vilice, kruh.

»Kdo bi ne bil, če Podgorke in Podgorci pride k nam? To ni vsak dan. Je že tako prav, da ste prišli!«

In so začeli jesti. Se so poklicali vina sebi in lovcom. Tona se je ves čas vrtel okrog mize, na vse pretege je hvalil zajce in Podgorce. Lovci so sedeli v kotu, postali so glasni in se smejali.

»Tona, tvoji zajci so pa trdli!« se oglasi Podgorci.

»Premalo kuhano,« pritrdi deklet.

»Zajec ni nikoli trd, če svežega grizeš. Kaj še Mehek ko žamet, če ga pobožas.«

»Ščtinasti!«

»Kaj? Mehek ko črn žamet!«

»Eee, Tona, zajec vendar ni črn...«

»Ta dva sta bila!«

»Kaa? Črna?«

»Da, črna kot noč, še moštace črne!«

»Pojdi, pojdi, Tona, take zajce poznaš samo tili.«

»Vam pokažem kožo! Črna!«

»Pokaži, če hočeš!«

»Juh!« Tona se je zavrtel spet na peti in odhitel. Se vrat ni utegnil zapreti za seboj. Kar brž je bil nazaj in oddaleč vrgel na njihovo mizo svežo kožo, da so se Podgorci prestrašili, Podgorke pa viknile.

»Uh, grdoba, skoraj si mi vrgel na krožnik!«

»Črna! Pa recite, da ni!«

Podgorci privzdigujejo kožo, ogledujejo, zmagujejo z glavami, enemu so padle vilice iz rok, drugemu kos kruha, lantje bledé, dekletom sili kri v obraze...

»Mijjaaav — — ha-ha!« bruhne Tona, smeh ga zmaga, ne more več stati, zgrudi se na klop k lovcom. Lovci se smejejo — smejejo — smejejo... »Maček!« zaskripilje eden od Podgorcev

»Fejl!«

Podgorci vstajajo. Tih, blede ko zid, z divjimi pogledi. Dekleta so rdeča ko mak v žitu. Nihče ne pogleda lovcev, le z jeznimi, groznimi pogledi prebadajo Tona, ki se še vedno smeje.

»Čakaj, vrag, samo enkrat se še prikaži v Podgorci!« je siknil zadnji, ki je odhajal skozi vrata.

Iz veže se je slišalo, kako se je zavzdignilo neki Podgorci...

»Živijo Tona!«

»Pijmo!« so klicali lovci.

Taka je bila torej zgodba o mačji pečenki. Tona se pa seveda ni dal kar tako ugnati; je že znal posikati čas in pot, da je hodil vasovat k svojemu dekletu. Drugi predpust se je pa oženil in takrat so imeli pri Fržolčku veliko svatbo. Na svatbo so prišli seveda tudi Podgorci in Podgorke in takrat so se tudi izmirili. Odpustili so mu sicer, a pozabili ne bodo nikoli, kako so jedli mačjo pečenko. Pa so veselo svatovali in s svatbo naj se, kakor vsaka vesela, tudi naša zgodba zaključuje. Samo ne mislite, da sem jo iz rokava stresel; nak, od naslova pa do zadnje pike je resnična!

Abesinci demonstrirajo. V nevarnem sporu med Abesinijo in Italijo, ki se zna razviti v vojso, zahtevajo Abesinci od vlade, da napade Italijane.

PO DOMOVINI

A. Davčar:

Prepir

Ce kdaj prepriata se dva,
se tretji zlobno veseli,
a časih le ga goljufa.

Se Janko v Jožka zakadi:
»Daj oreh meni, daj ga, daj!
Sem prej ga videl kakor ti.«

Potisne Jožko ga nazaj:
»A kdo ga prvi je pobral?
Oa nisem jaz, lenoba, kaj?«

Pristopil je sosedov Oal
in oreh Jožku s siho vzel
ter odpiraje ga dejal:

»Sem prepirljivec prav vesel.
Lupini vama! Ni li prav?
A jedrce bom sam imel.«

Jož, oreh — votel je, piškav!

—(—)

Smrtna kosa.

(Sp. Hrušica pri Ljubljani.)

Umrli je na starega leta dan Franciška Pogar, v visoki starosti 81 let, zvesta naročnica »Domoljuba« od vsega početka. Udeleževala se je vedno pri vseh naših dobroteljskih društvi in ustanovah in po svojih močeh povsod podpirala, kjer ji je bilo mogoče. Njeno priljubljenost in spoštovanje je pričal tudi pogreb. Naj ji bo ljubi Bog bogat plačnik!

Nova kaplanija.

(Devica Marija v Polju.)

Ze pred vojno se je pokazala potreba, da dobi naša obširna župnija še enega kaplana. Po vojni pa je število faranov naraslo na 6000, čola se je razširila in organizacije so se razmahale. Nujno je bil potreben še en duhovnik, za katerega pa ni bilo stanovanja. Ker je župniške premajhno, se je g. župnik zavezal za to, da se zgradi novo kaplanija. Kljub triziji je z dobro voljo in podporo faranov danes delo dovršeno. Stavba stoji na lepem prostoru za

cerkvi, je skromna, a popolnoma služi svojemu namenu. Poleg stanovanj za gg. kaplana in postrežnico je v stavbi tudi dvorana za sestanke cerkvenih organizacij, ki doslej za to niso imele primerne prostora. Bog daj, da bi stavba dolgo služila svojemu namenu. Na stavbi je še nekaj dolga. Računamo na dobrosrčnost faranov, ki bodo s svojimi prispevki gotovo radi pomagali pokriti primanjilja.

Spor med gasilci.

(Zalog.)

Skoraj dveletni boj, nesoglasje in razprtija radi vodstva našega prostovoljnega gasilnega društva ima za posledico, da je danes društvo v razsulu. Odstopilo je 20 starih izvežbanih aktivnih članov. Društvu je postavljen komisar. Po dolgih desetletjih samarijanskega dela za blagor bližnjega so zadnja leta skušali znesti politično strankarstvo v naše vrste. Naše članstvo pa je strankarstvo v društvu dosledno odklanjalo. Na izrednem občnem zboru 27. januarja se je spor še poostil, ker stari odbor ni hotel novoizvoljenemu odboru izročiti poslov. Zato je večina članstva izstopila. Javnost je ogorčena, da bi radi samopasnosti nekaterih trpelo v primeru požara vse prebivalstvo, ki hoče, da služi gasilstvo je svojemu namenu, ne pa kakoli politični stranki. Kako se bo zadeva razvijala, bom poročal. — Opazovalec.

Razno.

(Begunje pri Cerknici.)

Ali že veste, da imamo Meniševci svojo himno? Začne se: »Prelepa je begunjska fara.« Takrat se nam je zdela naša fara še lepša, ko smo videli, kako so se zgrinjale množice naših mož in fantov okrog obhajilne mize ob priliki duhovnih vaj in celodnevnega češčenja. Res, skoraj ni lepšega prizora, kakor če vidiš klečati moške pri obhajilni mizi. O, da bi se poznal sad duhovnih vaj in svetih obhajil! — Prejšnji mesec so nam bili zboleli g. župnik. Kot ovce brez pastirja smo bili deset dni. Dasi tako močni in krepi, jih je vendar zagrabila bolezen. Saj ni čudno! Toliko let — že 30 let bo letos — odkar kot duhovnik neutrudno delajo za dušni in telesni blagor svojih ovčic. Mnogo smo molili zanje in upamo, da se jim polagoma zdravje zopet utrdi. Dose, daj so imeli dve nedeljski maši, kar jih je utrujalo. Omejiti se morajo sedaj samo na eno. — Število

»Domoljubov« se je letos dvignilo, znamenje, kako priljubljen je pri nas »Domoljub«. — Izpod Goličice so naši igralci dvakrat igrali, obkralj s prav dobrim uspehom. Igra je zanimiva skozinsko, tudi igralci so dobro rešili svoje vloge. — Za evharistični kongres se bomo sedaj pripravljali. Katoliška akcija si je dala nalogo, da tudi Menišija čim več stori za proslavo evharističnega Kralja.

Naše delavstvo.

(Vevče.)

Minulo nedeljo se je vrtil občni zbor strokovne organizacije večjih papirniških delavcev. Ker se zopet obelajo delavcem upokojitve, redukcije in novi moderni stroji, ki bodo kakim 50 delavcem odjedli zaslužek, je bil občni zbor številno obiskan. Poleg predsednika JSZ tov. Zumra in tajnika Rozmana ter domačina Reška, ki so obravnavali naše strokovne zadeve, je govoril tudi g. kaplan Sladič o evharističnem kongresu. Za lepi govor mu je delavstvo iz srca hvaležno. Občni zbor je pokazal napredek članstva ter izrekel željo po tesni združitvi vsega papirniškega delavstva v državi, v dosegu svojih pravic in izboljšanja položaja.

Prosvetne vesti.

(Sostro.)

V nedeljo, 3. marca točno ob pol štirih popoldne bodo vprizorili igralci Prosvetnega društva naj-novejšo veseligravo v štirih slikah: »Matjaev Matija«. Tako nasmejali se menda še niste pri nobeni veseligravi, kakor se boste pri tej. Ker vlada za igro veliko zanimanje, si pravčasno zagotovite vstopnice! — Minulo nedeljo je pridelila godba iz Device Marije v Polju koncert v Društvenem domu, ki pa je bil slabo obiskan. Zeleli bi, da bi bilo več zanimanja tudi za lepo glasbo.

Naše prosvetno delo.

(Sv. Helena.)

Občni zbor našega izobraževalnega društva se je vrtil v nedeljo, 17. februarja. Odborniki so obratili plodonosno delovanje našega društva v minulem letu. Bilanca je razveseljevala. Šenthelenski oder je dosegel višek svojega prosvetno-dramatskega udejstvovanja v krasno igranem Medvedovem delu »Za pravdo in troc«. Naša spretna režiserja akademik Janko Moder in Tine Zajec sta pričarala na naš oder kaj zanimive, lepe prizore iz davne preteklosti. Ta zanimiva igra in naš prvi Miklavžev večer sta napolnila obkralj našo cerkveno dvorano do zadnjega kotička. Lani ob nedeljah in praznikih se je ude-

SIROTA

»Kam hočeš v Zagreb, revček! Tam ni tako
kakor pri nas na kmetih. Še pomendrali in po-
zili bi te v mestu.«

»Kako pa naj drugoče najdem očeta?« se mu
luno zasvetijo oči.

»Mogoče so ga med tem že našli — Saj ne
el —«

»Ali naj zletim pogledat domov?«

»Kaj res ne veš, gre gospodinji na smeh,
kako daleč si že prišel po svetu?«

Janček jo vprašujoče pogleda.

»Za tvojo hojo imaš od nas do doma več kot
ur hoda po najbližji poti?« mu pove ona.

»Sest ur!« se prestraši Janček.

»Zato te tudi ne morem pustiti samega na
teti. Zefi sem davi brzojavila, naj pride
ote —«

»Mislite, da bo znala najti?« se zboji deček.

»O, če ni mutasta, bo že vprašala,« se kme-
tica nazadnje naveliča in pospravi po mizi.

»Če hočeš, greš lahko na vrt,« mu pravi po-
j. »murve so že zrele.«

Odšla je v kuhinjo, on pa je taval nekaj
na po dvorišču in zavil potem res na vrt. Zle-
del je na košato murvo in s slusijo obiral sladki
dež. Bil je zadovoljen kakor že dolgo ne in le
isel, da še ni dovršil tega, kar si je bil name-
l, mu ni dala miru. Po malem se je tudi pri-
njel bati, kaj poreče teta Zefa, ko ji jo je kar
ko skrivaj popihala. Še bolj mimo tega pa ga
akrbelo, kaj je z očetom. Venomer si je oči-
je ponavljal, da je zgolj sam zakrivil njegovo
srečo, ker se ni bil brž lotil žetve. Zato zdaj
li mora najti očeta, naj se zgodi karkoli!

Kakor je zdaj videl z zelenega razglednika,
je bila vas, kamor je bil po teh čudnih pripet-
ljajih zašel, precej velika. Zagledal je tudi spet
ono vijugasto reko.

»Krka,« je sklepal v mislih na Minčine be-
se. »Ob Krki bi prišel spet k Savi, ob tej pa
v Zagreb —«

Zagreb!

Čeravno si o tem mestu ni mogel predstavi-
ljati nič določnega, je le z živo vero gorelo upa-
nje v njem, da bo tam mahoma konec vsega
gorja.

Zagreb!

Kakor bi vedel, da ga sinko išče, bo kje na
ulici iznenada stopil oče predenj. Nejevoljno ga
bo morda pogledal in mogoče celo zagodrnjal,
češ:

»Viš, kaj si naredil, ko me nisi hotel uho-
gatile.«

Ali nič ni to! Janček se ga bo tako prisrčno
oklenil in prosil, naj se skupaj vrne domov,
da bo očeta slaba volja takoj minila.

Čisto se je bil zatopil v te svetle misli in
malo je manjkalo, da ga veter z penadnim sun-
kom ni stresel z drevesa. Komaj, komaj se je
bil še ujel za vejo. Nato je pravkar hotel spet
zlezti na tla, ko začuje voz. Gospodar in Fran-
celj sta vsak s svojim parom konj pripeljala
krompir raz njivo. Janček je bil vesel, da se bo
zdaj lahko odpeljal z njima. Spuščal se je že po
vejah nizdol, da bi jima šel pomagat, ko zasliši
gospodarija:

»Kaj deš, Francelj, ali bi ne kazalo zastran
tega pritepenčka le stopiti k orožnikom?«

»Kakor z jezika ste mi vzeli,« priklama sin.
»Jaz mu že brž od kraja nisem mogel nič kaj
verjeti.«

Janček je zagomazalo po životu, kakor da
mu je kdo mravelj nasul pod kožo, medtem ko
je gospodar že naročal:

»Naj kar opoldne Minca stopi k orožnikom
in pove! Omeniti mu pa nikar ne nič, da nam
je poprej ne pobriše —«

Izpregla sta konje in jih odgnala v hlev, a
sama sta odšla malicant v hišo. Ta hip se je Jan-
ček kakor mačka spustil raz murvo in jo po-
cedil po vrtu proti Krki. Liki na vzmeteh je
preskočil nizki plot in dirjal, dokler se ni znašel
v strugi. Voda je bila plitva in topla, struga do
polovice malone čisto suha. Zavihal si je hlače
in jel dirjati. Bilo mu je vseeno, kam hiti in
kam bo prišel, samo da uide tem čudnim lju-
dem, ki hočejo z orožniki nadenj. Le s čim se
jim je tako zameril, ko jim vendar ni storil nič
žalega?! Kaj more on za to, če so cigani kradli?
Čemu hoče zdaj kmet ravnat z njim kakor z
najhujšim rokomavhom?!

Jezne in splašene misli so se mu bliskoma
križale v glavi, da se ni utegnil ozreti ne na
desno ne na levo. Slednjič se mu je zazdelo, da
je za prvo silo že dovolj daleč. Ves oznojen je
obstal in soplhal kakor parni troj. Stisnil se je
pod grm, ki je kakor zelen obok visel z brega
daleč nad reko. Ko je počival je premišljal in
ugibal, pa se mu je zazdelo, da nikakor ne kaže
drugače, nego potovati dalje. Bržčas tudi gospo-
dinja ni nič res brzojavila teti Zefi in je bila
vsa prijaznost le na oči. Samo toliko, da bi ga
bili premetili in pridržali...

»Le kako morejo ljudje biti takšni!« se je
odpravil dalje. Na pripravnem kraju je slezal
na breg. Na nasprotni strani je zagledal cesto
in na samem od nje par hiš. Koj nad cesto
se je dvigalo gozdno hribovje.

Komorni povoc
ALFRED PICCAVER
dr. opera, Wien.

**Slavni
pevci
in
umet-
niki**

Ar. Piccaver

sodijo:

Rad Vam potrjujem, da so mi
Vaše

Kaiserjevo prsne karamelo

pri kašlju, zaprljenosti in ka-
taru vedno pomagala.

Wien, 1932.

Alfred Piccaver,
dr. opera, Wien.

leževala mladina učnega tečaja na tukajšnji osnovni šoli. Čast taki mladini in učiteljsvu! Žal, da nima naše društvo svojega pevskega zbora. Tudi kak skupni društveni izlet bi ne bil napačen. Za nadzor- ni odbor je poročal upokojeni šolski upravitelj g. K. Iglič. Ta se je v svojem govoru dotaknil pred- vsem lanskega 9. oktobra. Govornik je razpravljaj tudi o pomenu dobre vzgoje in izobrazbe, o pravi krščanski prosveti in o nepravni, laži-prosveti. Na- vzoči zbroovci so nagradili govornika z zasluz-

nim toplim odobravanjem. Odbor bo ostal tudi za letošnje leto isti. Predsedniku g. Ivanu Romšaku smo v znak hvalečnosti izročili častno diplomu. Slavljence se je toplo zahvalil za to odliko. — Da naša lepa župnija prednjači tudi v moralnem oziru, je brezdvomno največja zasluga za pravo vzgojo mladine vnetih naših dušnih pastirjev in učiteljev. Predsednik je nato zaključil ta zanimiv občni zbor.

Franc Turk — 70 letnik.
(Smihel.)

V začetku februarja je praznoval v krogu svojih sorodnikov 70 let- nico rojstva, obenem pa tudi 46 letnico poroke g. Franc Turk, p. d. Jurca iz Smihela. Kdo ne po- zna moža, ki že od nek- daj glasno moli rožni venec pri vseh smihel- skih procesijah? Za svo- ja leta je g. Turk še čil in zdrav in prav pridno opravlja kot užitek raz- na poljska in hišna de- la in s tem pomaga svoji hčerki, ki mu je še ostala, dočim mu je ženo in sinova prerano ugra- bila smrt. Jubilantu, ki še vedno pridno prebira ka- toliško časopisje, čestitamo in mu ključemo: Še na mnoga leta!

Naš denarni zavod
(Ježica pri Ljubljani)

To nedeljo se je vršil občni zbor Hranilnice in posojilnice. Nacelnik g. Kos je poročal o delo- vanju zadruge v preložen letu. Podrobneje sliko je nudilo poročilo g. župnika Koširja. Izgleda, da je s tem občnim zborom naša hranilnica prema- gala mrtvilo, ki je brez krivde vodstva vladalo to leto. Tako živahnega zbora hranilnica na Ježici sploh še ni imela. Sprejetih je bilo nekaj korist- nih sklepov, ki utegnejo poživiti delovanje za- druge. Tudi odbor se je pomladil s pritegnitvijo novih odborikov. Odslej bo hranilnica neomejeno izplačevala vse nove vloge, po možnosti se bodo dajala tudi manjša nujna kratkoročna posojila. Tudi stare vloge bomo skušali čimprej osvobo- diti. Vse te ukrepe pa bo mogoče izvršiti le s pomočjo domačinov, ki naj se še bolj oklenejo svojega domačega denarnega zavoda. G. župnik Košir sprejema nove vloge na svojem stanovanju

v Mali vasi. Zlasti staršem priporočamo, da se poslužijo hranilnice za varstvo prihrankov svojih otrok. Če bi se pojavila želja vedih ljudi, bi hranilnica uvedla tudi domače hranilnike.

Drobne vesti.

(Primekovo pri Litiji)

Preteklo nedeljo se je na Primskem uze- novila Kmetijskeke podružnica. Na občni zbor je prišel tajnik Kmetijskeke družbe v Ljubljani, ki je imel predavanje. Poslušalci so z zanimanjem si- dili izvajanjem predavatelja. Nato se je vršil ob- ni zbor. Za predsednika je bil izvoljen g. Kubej Alojzij iz Obles gorice. — Do sedaj smo imeli krásno vreme. Sneg je izginil in po vinogradih je vse živo. Proti koncu tedna pa smo imeli pra- cej vetra, ki nam bo najbrž prinesel dežerno vreme. Nič se ga ne veselimo, akoravno že nek- teri gospodarji močno potrebujejo vode in jo le morajo voziti iz Zagriča ali pa iz Mengja.

Velilni imenik

(Veliki Gaber pri Stični)

Pri nas je veliko zanimanje za državne vo- litve. Naša občina ima sedaj vpisanih 582 voliv- cev, leta 1933 pa jih je bilo 543. Z novoizvoljenim občinskim odborom so ljudje po veliki večini za- dovoljni; no, vsem pa niti ljubi Bog ne more ustreči. Želimo si samo še dobrega poslanca, ki bi se za naše kraje tudi res zavzel, saj smo pri nas tudi ljudje in tudi davke redno plačujejo.

Smrtina kosa

(Rakitnica)

Umrila je 22. februarja Ivana Lovšin, ima uglednega posestnika in kovaškega mojstra g. Ja- neza Lovšina. Pokojna je bila znana, varna in modra gospodinja. Lep pogreb je pokazal, kaka je bila spoštovana doma in v okolici. Naj v miru počiva! Preostalom naše iskreno sočutje!

Razno.

(Krka)

Naša žola je pod spretnim vodstvom g. upr- vitelja Intiharja še lansko zimo priredila cel- vrsto zimskih prosvetnih večerov z zanimivimi predavanji. Tudi letos jih imamo vsak teden, ne- katera s skioptičnimi slikami. Ljudje radi pri- jajo in večini živahno posegajo v razgovor. Še smo se radniški pogovarjali o našem gospodarstvu, smo sklenili prirediti več združnih večerov s

»Če bi šel na ono stran,« ga je zamikalo. »Malo bi lahko zdirjal po cesti, potlej pa v gozd! Bog ve, mogoče bi s hribov že videl v Zagreb? Tedaj bi ne mogel nikamor več zaiti —«

Oziroma se je spet po neki. Voda je bila videti tako plitva, da je komaj lezla dalje. Kakor bi trenil, se je Janček zopet spustil v strugo in začel bresti, dokler ni srečno prišel čez. Medtem, ko je še iskal pripravnega prostora, kjer bi lahko zlezal na breg, ga spet iznenada splašil tenški glas:

»Kam pa ti, mali?«

Toliko da ni vznuk čofnil v vodo, tako ga je streslo! Nikjer še ni videl nobenega živega bitja, glas pa je le hotel vedeti:

»Si namenjen daleč?«

Bilo je morda za šalo ali iz navade, toda Janček ni utegnil premišljevat.

»V Zagreb,« je zajecjal, čeprav še zmeraj ni vedel, komu odgovarja.

Končno se izmotovili iz grmovja brhka Hr- vatica s šopom jelkevega vejevja pod pazduho. »Kaj, v Zagreb?« premeri dečka s pogle- dom. »Tedaj se lahko pelješ z menoj!«

»Nimam časa,« se brani Janček. Tako je zbežal, da nič ne čuti nesmiselnosti svojega od- govora. Najbolj se boji, da bi spet ne skočil pre- vejani ciganki v zanjako, a ženska ne odneha:

»Kako, da nimam časa? Z vozom boš vendar prej tam nego peš —«

Proti temu ni vedel pametnega ugovora. Odsel je tedaj s tujko na cesti in pred hišo, kjer je nekdo vprav tedaj vprezal konje. Hrva- tica je zataknila po komatih vejevja, češ:

»Drugeče se mi žival že splaši, ko so muhe tako sitne v vročini —«

»Je tale vaši?« je pokazal možki na Jančka.

»Samo napol,« se je zasmejala Hrvatica in jela praviti, kako je trčila na dečka, ko je šla h Krki po šibovje.

»Pa nisi tisti, ki išče očeta?« se je zavzel možki in Janček je debelo gledal, ko je zdajci slišal, kako deček naokrog je že vsakomur znana njegova usoda.

Tudi Hrvatica sama se je zavzela. Peljala ga je v hišo, kjer je spoznal, da je prišel v ko- šato kmetisko gostilno. Možki, ki je bil gostil- ničar sam, je prišel takoj za njima in jel na dolgo pripovedovati, kar je bil že slišal o nena- vdnem dečku.

»In se nič ne bojiš tako sam hoditi po sve- tu? je občudovala ženska njegov pogum.

»Nič,« je menil Janček, četudi je ves drge- tal kakor mokro pišče.

Potlej so mu stregli in ga gostili, da se je moral na vse kriplje braniti toliko raznolikih dobrot. Vino, ki ga ni bil vajen, mu je že lezlo v glavo, pa so ga le še silili in nagovarjali, naj pije.

»Ne morem,« so se Jančku že kalile oči, »kako bom pa potlej prišel v Zagreb?!

»Naj se boš vozil!«

Trajalo je tako dolgo, da se je nazadnje samo še dremavo smehljaj. Govorico in smeh je slišal kakor valujoče brnenje v omotici. Ženska, ki je bila gostilničarju prodala še nekaj lan- skega vinskega pridelka, se je naposled le jela poslavljati. Zgovorno je priporočala vino, češ:

»Take kapljice ni nikjer več v Jugoslaviji! Kadar potočite to, se kar spet oglasite pri meni. Boste videli, kako boste zadovoljni!«

»Kakor tate!« je krčmar nagajivo pomežik- nil na Jančka.

Ženska ga je prijala za roko:

»E, kaj hočemo detetule!

Morala ga je skoraj odnesti venkaj, zakaj noge so se mu tako zapletale, da sam ne bi bil mogel napraviti niti koraka. V glavi mu je ko- valo in rohnelo, da ni videl ne slišal, kaj se godi z njim.

Na vozu mu je ženska udobno postlala med dvema velikima sodovima. Ku se je preprtila, da se mu nima nič kaj budnega zgoditi, je še sedla tudi sama na voz in počasi pognala. Konji sta potegnili in voz se je škripaje pomaknil na prafno cesto.

»Kam pa greš, kam pa greš?« je slišal Jan- ek zamoikel glas, kakor da kdo trka na kaj votlega. Venomer enakomerno: »Kam pa greš, kam pa greš —«

»Za očetom,« je odvrnil zgolj z mislijo in se stiskal v gubě. Šlanjalo se je nadenj črno, zdaj kakor senca visokega hriba, zdaj spet kot silen, oduren orjak.

»Za očetom, za očetom,« ga je začelo op- našati isto enakomerno trkanje »Oče že domi sedi, doma te kliče —«

»Res?« se je Janček naasmehnil in hotel kar brž domov, ali velikan ga je zgrabil:

»Ni-ka-mor! Nikamor!«

Janček je ponižno sklenil roke, orjak pa je bil neizprosni:

»Nikoli več ga ne boš videl, da veš! Ni- koli več!«

Dečku so silile solze v oči, velikan pa je le še buje pretil:

»Kaj ti je bilo treba tako v nemar po sveta- poniglavec, kaj?!

primernimi predavanji. — Nekaj dni smo imeli ludo simo. Baje so vas Hočevje obiskali celo volkovi. — Smučarjev je pri nas vedno več, odkar so »Poljarje« postavili svoj dom. — Volitev 6. maja vse nestrpno prikaže in z njimi boljših časov. — Lešani delajo s pomočjo banovine nov most. Starega jim je povodenj odnesla. — V župnišču vodi gđna Odlaskova gospodinjaki tečaj za naša dekleta. — Pri vasi Kitni vrh so odkrili plasti dobrega premoga. Spomladi bodo začeli s poskusnim kopanjem. Bog daj srečo!

Is dolejških Benetk. (Kostanjevica.)

Te dni nas je pa pošteno prevetrilo. Marsikateri hiša je trepetala v nasilnem pišu, nekaj kosev je pa sapa tudi prevrgla. — 19. februarja smo doživeli žalosten dogodek. V Zavodih, četrt ure od Kostanjevice je zgorel na lastni zidnici Cvelbar Matija iz Dol. Prekope 41. Najbrže je popravljeni sam zažgal, potem pa ni znal priti doli, ker so ga plameni prehitro zajeli. Našli so vsega ogorlega. Že več časa je nesrečni kazal znake slabomnosti. V zmedenosti je večkrat napovedoval, da bo zažgal. Malo je verjetno, da bi mogel ogenj laže drugo nastati. Pokušnik je bil dolga leta v Ameriki. Tam je izgubil vsak smisel za vero.

Novice.

(Škaručna.)

V nedeljo je priredila kraj. organizacija bojevnikov v Vodicah na Škaručni igro »Domene«. Igraleci so igrali prav lepo, tudi udeležba je bila velika. Čisti dobiček je namenjen za popravilo spomenika v vojni padlim očetom in sinovom naše občine. V ta namen je tudi dala občina 800 Din. — V nedeljo bo še ena igra »Pod Golico«, na to v obilnem številu vabljeno. — Prihodnjo nedeljo se pa začne na Škaručni sveti misijon, za katerega se ljudje zelo zanimajo.

V nedeljo pa sares! (Dol pri Ljubljani)

Koncert pevske zveze, ki bi se moral vršiti preteklo nedeljo, bo v nedeljo, 3. marca ob isti uri z istim sporedom. Koncert je preteklo nedeljo bil zabranjen, ker je tu neko drugo društvo imelo prireditev. Ob tej priliki sta bila raztrgana dva plakata z društvenega doma, med temi celo okleje jugoslovanskih škofov za evharistični kongres. Želeli bi nekoliko več strpnosti. V nedeljo pa vsi ljubitelji lepega petja — na svidenje!

In ga je že gromozan s tako silo stianil za roko, da je deček na ves glas zajokal in mezdol, kako bi se mu izvil.

»Pusti me, pusti me!« je obupno brcal, da je Hrvatica sunkoma ustavila in se ozrla za sosed:

»Kaj pa ti je, mali?«

Stopila je raz voz.

»Ali te je kje kaj pritisnilo?«

Naglo je odmaknila sosed.

»Oh, seveda,« jo je zaskrbelo, »premalo so bleve podložili! Očirski, pa še ne vedo, da je sed okrogel! Na tuje se človek res nikoli ne more zanešiti! — Ali te je hudo pritislo?«

Janček ni mogel razložiti, ali je sanjal prej ali snja zdaj.

»Kam je pa šel grdu?« je ihto zastokal in izpod čela pogledaval neznano žensko.

»Kakšen grdu?«

Zdaj se mu je šele posvetilo.

»Oh, sanjalo se mi je —« je povedal, kaj ga je nadlegovalo.

»Pa sedi zdaj rajši kar k meni,« je menila Hrvatica, »da se ti spet kaj ne pritakne!«

»Ali sva že daleč?« bi bil rad vedel Janček, ko je ženska spet pognala.

»Za počasno vožnjo imava do nas še dobro turo —«

Jela sta kramljati in nova dobrotnica se je bila Jančku tako prikupila, da ji ni mogel ničesar zamočati. Povedal je tudi, zakaj je zdrknil od kmeta, ki ga je bil rešil ciganskih spletkarjev.

»Ali se tako bojiš orožnikov?« ga je Hrvatica hudomušno pogledala.

»V Zagreb bi rad,« se je ves rdeč izmaknil Janček. Zbal se je, da ga bo morda zdaj tudi ta

RADIO

PROGRAM RADIO ODDAJNE POSTAJE v Ljubljani

od 28. februarja do 7. marca.

Vsak delavnik: 12 plošče, 12.50 poročila, 18 čas. plošče. — Četrtek, 28. februarja: 18 Polka je ukazana; 18.20 Smučka ura; 19.20 Čas, jedilni list; 19.30 Nac. ura; 20 Prenos iz Belgrada; 22 Čas, poročila; 22.15 Radijski orkester. — Petek, 1. marca: 11 Soliska ura; 18 Kultura starih narodov; 18.20 Radijski orkester; 18.40 Literarna ura; 19 Radijski orkester; 19.20 Čas, jedilni list; 19.30 Nac. ura; 20 Koncert; 21.30 Čas, poročila; 21.50 Radijski orkester. — Sobota, 2. marca: 18 Radijski orkester; 18.15 Aktualnosti; 18.30 Radijski orkester; 18.50 Francoščina; 19.20 Čas, jedilni list; 19.30 Nac. ura; 20 Zunanji polit. pregled; 20.20 Prenos iz Uniona; 21 Plošče; 21.15 Internacionalni prenos iz Ljubljane; 21.45 Čas, poročila; 22 Nadaljevanje prenosa iz Uniona. — Nedelja, 3. marca: 7.30 Kmetijska posvetovalnica; 8 Špicpolka; 8.20 Poročila; 8.30 Klavir; 9 Higijena delavskega stanovanja; 9.20 Orgelski koncert; 9.40 Versko predavanje; 10 Prenos cerkvene glasbe; 11 Slov. narodne; 11.40 Mladinska ura; 15 Plošče; 19.30 Nac. ura; 20 Čas, jed. list; 20.10 Vombberger: Le predi dekle predi; 22 Čas, por.; 22.20 Radiojazz in harm. — Ponedeljek, 4. m.: 18 O pustni čas presneti; 18.20 Plošče; 18.40 Slovenščina; 19.10 Zdravn. ura; 19.30 Nac. ura; 20 Prenos opere iz Belgrada. — Torek, 5. marca: 11 Soliska ura; 18 Otroški kotiček; 18.20 Šlagerji; 18.40 Nemščina; 19.10 Pravna ura; 19.30 Nac. ura; 20 Čas, jedilni list; 20.10 Kupleti in dvotipi. — Šreda, 6. marca: 18 Plošče po željah; 18.30 Pogovor s poslušalci; 19.20 Čas, jedilni list; 19.30 Nac. ura; 20.00 Prenos opere iz Ljubljane, vmes čas in poročila

Smrtna kosa

(Dobrova pri Ljubljani)

Dne 18. febr. je umrl v 70 letu starosti Jože Rotar, posestnik in gostilničar Podsmreko 13. Kal boleznij je čutil že več mesecev. Bil je splošno priljubljen in spoštovan. To je pokazal tudi njegov veličastni pogreb, kjer se je zbralo toliko njegovih prijateljev in znancev, kakor ljudje še ne pomnijo pri kakem pogrebu. Bil je stalen naročnik našega lista. Bog naj mu bo bogat plačnik, preostali pa tolažnik.

kdo ve kam zavlekla in nazadnje zapeljala naravnost k orožnikom.

Brrr, orožnik!

Janček si ni mogel misliti nič bolj groznega na svetu. Kadarkoli je od daleč zagledal mrkega moža z nožem na puški, jo je koj odkuril in se skril. Od blizu pa orožnika sploh še ni bil nikoli videl in si tega tudi ni želel.

»Tako, tako,« ga je ženska vzdramila iz razmišljanja, ko je začela modrovati o vremenu in letini. »Ali kaj rad zoblješ grozdje?«

O, grozdje! Kaj takega Jančka ni bilo treba dvakrat vprašati. Hotel je vedeti samo:

»Ali je že zrelo?«

»Nekaj zgodnjega bo že — Mislim, da bova dovolj zgodaj doma in pojdeš lahko z našimi v goro —«

»Joj, kaj pa poreče teta Zefa, če so ji res brzojavili —« se v skrbih domiali Janček.

»Teta? Zakaj?« je bila kmetica sproti pozabila, kar ji je bil pravil. Povedal ji je še enkrat od kraja vso zgodbo.

»O, zastran tega si nikar ne beli glave,« ga je mirila ženska, »Bogačičko od Sv. Križa je lahko najti!«

»Vam že, ki jo poznate —«

»In tebi, ki se voziš z njo,« je žena smeje se pognala konje v dir.

»Zdaj vsaj vem, kam in s kom se vozim,« se je deček začel vedro razgledovati po okolici. Vmes je pridno vpraševal in Bogačička mu je sproti pojasnjevala.

»Viš,« je pokazala z bičevnikom v smeri čez Savo, »tamle so Čateške toplice —«

»Kolodvor,« je medtem Janček že zagledal na levi majhno poslopje ob železniški progi.

»To je Dobova,« je razlagala žena. »Nekdaj

NAZNANILA

n Duhovne vaje za šene bodo od 9. do 18. marca. Vse, ki si želite duhovne obnove, se priklasite na naslov: Dom Breamadešne, Mala Loka pri Ibanu, p. Domžale.

n Ziri. Cerkev. pevski zbor priredi na pustno nedeljo ob 8 zvečer v cerkv. domu na Dobravi pevski večer z zanimivim sporedom. Z 22 točkami sporeda poleg zabavne burke nastopi zbor z dramatičnimi slikami v narodnih nošah, z godbo, solističnimi nastopi, z umetno in šegavo narodno pesmijo itd. Pridite v obilnem številu, ne bo vam žal!

n Predvor nad Kranjem. Gledališko in pevsko društvo bo imelo na pustno nedeljo, 3. marca predstavo s sledečim sporedom: »Zemlja brez neveste«, burka s petjem v 2 dejanjih; »Zaljubljeni Stefek«, šaljiv prizor; »Čevljev nit, burka v dveh dejanjih, in »Veseli prizor na travniku« s petjem. Začetek ob 3 popoldne. Ponovitve ne bo. Vljudno vabimo.

n Kat. prosv. društvo v Sv. Jakobu ob Savi uprizaro v nedeljo, dne 3. marca ob 3 popoldne igro »Številke gospe Rožmarinke«. Vabimo.

n Srednja vas v Bohinju. Za pustno nedeljo pripravljajo dramski odsek našega društva burko »Vražja misel«. Vsi, ki hočete poštenega razvedrila, vljudno vabljeno!

n Pevsko društvo »Škrjanček« v Smartnem ob Savi uprizaro na pustno nedeljo ob 3 pop. v svojem pev. domu tretje igro »Turške kumare«. Vabljeno!

n Podbrezje. Na pustno nedeljo ob pol 4 popoldne pridite pogledat »Veliko Repatico« v galski dom. Denar se bo porabil za sadjarske potrebe.

n Dramatični odsek Prost. gas. čete Godetiš vprizaro na pustno nedeljo ob 3 pop. v dvorani Kat. prosv. društva v Retačah »Burko o jezicnem dohtarju«. Vsi, kateri želite za pustno nedeljo razvedrila in zabave, vljudno vabljeno!

n Prostovoljna gasilska četa Breg pri Kranju. V zadnji številki »Domoljuba« je bilo pomotoma naznanjeno, da priredimo igro »Carski sel« 24. februarja v Smartinskem domu. Igrali jo bomo pa 9. marca ob 19 in 10. marca ob 15 v Smartinskem domu. Na lepo igro vsi vljudno vabljeno!

n Zakot pri Brezicah. Gasilska četa uprizaro v nedeljo, dne 3. marca ob 3 popoldne v gasil. domu veseligr »Nevesta iz Amerike« in pa burko »Prepirljiva sosed«. Med odmori igra domači tamburški zbor. Vabljeno!

je bila tu obmejna postaja med Avstrijo in Ogrsko —«

»Ali prideva zdaj na Ogrsko?«

»Ne, ne, ampak na Hrvaško! Ali včasih je bilo tako, da smo Hrvatje bili pod ogrsko oblastjo. Tega ti ne pomniš. O, bili so krivični časi —«

Začela je praviti vesele in žalostne zgodbe; segala je dalje in dalje v minulost, celo v ono sivo davnino, ko so Turki prihajali semkaj in krvavo gospodarili po gradovih in po vaseh. Komaj je Janček opazil, kdaj je hušnila cesta čez most.

»Kako se pravi tej vodi?«

»Sotla. Zdaj sva na Hrvaškem,« ga je z nadihom ponosa v glasu počula Bogačička.

Janček se je zavzel. Pričakoval je bil vse kaj drugega, popolnoma nov svet, ki ne bi bil čisto nič podoben onemu, kakršnega je poznal doslej. Spomnil se je, a kakšnim važnim poudarkom je siljal včasih govoriti, da je šel kdo »dol na Hrvaško,« bodi za delom bodi samo v semenj. Kdor je odhajal, se je odpravljaj liki na večno pot. Zato je Janček že nekaj časa iskal z očmi, kdaj se mu odpre čežla zagonetnih čuvstovitosti. Zdaj je bil razočaran.

»Saj ni na tej strani Sotle nič drugače kakor na oni,« je zamrmral sam zase, a le še toliko, da je bila Bogačička nedovedna:

»Kaj praviš?«

»Hiše se mi zde pri vas manjše kakor v Sloveniji,« je bilo Jančku nerodno in se ni maral kazati preveč nevednega.

»Tudi po kmetih so majhne,« je priklimala ona, »ali da jih vidiš v mestu, v Zagrebu! To boš gledal!«

Današnja sovjetska Rusija

(Nadaljevanje.)

V Permu sta se izjavili 1. 1929. dve tretjini šolske mladine za brezbožni, 20% ni dalo jasnega odgovora, 13% se je pri tajnem izpraševanju izjavilo za verne. Drugod je seveda zopet mnogo bolje, kar vzbuja ogorčenje zgražanje boljševiških oblastnikov. Razširili so pa boljševiki to svojo ogromno brezbožniško organizacijo tudi po vseh drugih državah sveta, kjerkoli obstajajo komunistične organizacije, kajti le brezbožnost je polnovreden in resničen komunist. Vse brezbožniške organizacije sveta so združili 1. 1925. v posebno brezbožniško internacionalno, ki je imela do nedavnega svoj sedež v Berlinu.

Z delom te na videz zasebne »Zveze brezbožnikov« grede pa roko v roki tudi vsa službena prizadevanja sovjetske vlade in države. Preganjala je vlada cerkev, kakor smo videli, že poprej z vsemi sredstvi ter pospeševala protiverski boj, toda po letu 1928. je napovedala zadnji in odločilni boj tudi sama veri kot taki, saj je že Lenin dejal: »Moramo premagati vero, to je ABC materializma in marksizma.« Čeprav je že poprej izgubil javno službo in bil izključen iz stranke vsak, ki je posejal cerkev in so vsaj zakoni hlinili nekako versko strpnost, so pa 1. 1928. začeli izdajati zakone, ki napovedujejo odkrit in brezobziren boj veri sami. Popolnoma prepovedati se je za enkrat iz propagandnih razlogov med inozemskim delavstvom še niso upali, toda trajen odpor verske misli bo že proti sedaj veljavnim sovjetskim protiverskim odredbam brez božje pomoči nemogoč.

Ves boljševiški protiverski boj gre čisto vzporedno s prizadevanji za gospodarski komunizem, kajti komunizem nikakor ni zgolj gospodarski nazor, kakor skušajo mnogi slepiti sebe in druge, temveč zahteva zase cellega človeka. Lenin je dejal: »Vera in komunizem ne moreta biti drug z drugim niti teoretično niti praktično.« Za časa vojnega komunizma (1917—1922) so vodili ta boj s sredstvi najbolj krvavega terorja. Zapri so 37.000 župniških šol, izvedli 1400 sodnih procesov verskega značaja, pomorili mase škofov, duhovnikov in redovnic, vprizarjali bogokletne prireditve, oropali cerkev prav vsega premičnega in nepremičnega imetja ter podpirali razkrajanje verskega v bolj ali manj krivoverske sekte. Temeljlj je ta protiverski boj na dekretu ljudskih komisarjev z dne 23. januarja 1. 1918., ki določa ločitev cerkve od države in v trinajstih členih objavlja njeno razlago. Po tem dekretu lahko pripada vsak katerikoli veri ali pa nobeni. Javno življenje ne sme nositi nobenih verskih znakov. Verski pouk je prepovedan v šolah popolnoma, zunaj šole (celo v rodini) pa do 18. leta. Odpravljene so vse dajatve cerkvam, verske družbe ne morejo biti pravne osebe in ne imeti premoženja, a vse cerkveno imetje se proglašja za državno last. Za časa Nipa (1923—1928) se je zunanje preganjanje nekoliko poleglo in so se omejevali predvsem na onemogočanje verskega udejstvovanja. Ustanovili so le »Zvezo brezbožnikov« ter pospeševali na vse načine njeno delo. Z novo ustavo iz 1. 1923. je bila prepuščena ureditev verskih in cerkvenih razmer posameznim zveznim republikam, a po vzorcu zgoraj navedenega dekreta ljudskih komisarjev. Z nastopom načrtnega gospodarstva (od 1. 1928. dalje) so pa začeli vnovič sistematično in pretkan boj proti vsem veram, ker se jim je zdelo, da vodi prejšnji način gote propagande prepočasno do zaželenih uspehov. Uporabljajo vnovič nasilstva vseh vrst (razlastitve, davke, izgnanstva, ječe, smrtne obsodbe itd.), svobodno so le vse oblike in vsa sredstva protiverskega boja, a versko udejstvovanje je skoro onemogočeno, čeprav vernosti same vsaj na papirju iz zgoraj navedenega razloga doslej še niso prepovedali.

Temelj tega protiverskega boja tvori »Zakon o religioznih družbah«, ki ga je izdal CIK dne 8. aprila 1. 1929. in ki razveljavlja vse prejšnje odloke. Obsega 68 členov. Najvažnejša člena sta 17. in 18. Prvi

prepoveduje verskim družbam dobrodelno in kulturno delo s tem, da jim ne dovoljuje kakršnegakoli podpiranja članov ter ustanavljanja bolnišnic in čitalnic, a prirejanje verskih sestankov le s posebnim dovoljenjem sovjetskih oblasti. V cerkvah se smejo brati le strogo obredne knjige, izrečno so pa prepovedane skupne molitve za žene in za mladino. Člen 18. pa prepoveduje vsak verski pouk sploh in kjerkoli razen s posebnim dovoljenjem ljudskega komisarijata za notranje zadeve, ki ga morejo dobiti le sovjetski državljani. V praksi ga pa seveda ne dobi nihče. Mesec dni nato (18. V. 1929) je bil za XIV. sovjetskem kongresu izpremenjen še 4. člen ustave, po kateri je bila odslej dovoljena le protiverska propaganda, verska pa prepovedana (dovoljeno je le še pripadanje h kaki veri), tako da so odslej lahko brutalno preganjali starše, ki bi učili otroke verskih resnic in duhovnike, ki bi sploh poskusili pridigovati. V naslednjih mesecih je bilo izdanih potem še več dopolnilnih odredb, ki z najrazličnejšimi sredstvi onemogočajo vsako versko življenje. Odprte smejo biti le one cerkve, pri katerih jamči 20 porokov za njih inventar, davke itd. Krajna celica brezbožnikov pobije na vsaki cerkvi sipe in če jih poroki takoj ne nadomeste (da se to ne zgodi, poskrbi seveda sovjetska trgovina, ki sipe prodaja), se cerkev zapre, odda krajevnomu sovjetu za kino, gledališče ali za komunistično zborovalno dvorano ali jo pa podro. Na ta način je bilo samo od leta 1917. do leta 1930. izločenih iz booslužja 18.000 cerkva, to je mnogo nad polovico vseh. Mnogo najdražjih svetinj ruskega naroda so pa barbari uničili (dne 5. XII. 1931 je bila n. pr. z dinamitom razstreljena prekrasna Odršenikova katedrala v Moskvi, julija 1929. so razrušili Ibersko kapelo, eno izmed znamenitejših pravoslavnih umetnih sploh). 1. 1929. je bila izdana tudi najstrožja prepoved postavljanja božičnih dreves in karšnokoli slovesno praznovanje praznikov.

Jako pospešuje protiversko delo tudi socijalizacija ruske vasi, kajti »Kolhozi« stoje vsi pod vodstvom borbenih ateistov. Tiste kmete, ki bi si upali prevzeti poroštvo za cerkev, proglašajo za kulake ter jih z duhovniški vred pošiljajo kratko in malo v taborišča za pregnance. Samo na zloglasnih Solovjetskih otokih je živelo 1929. leta 12 pravoslavnih škofov in 18 katoliških duhovnikov, obojenih na prisilno delo. Ponovne poslužbene izjave vodilnih sovjetskih funkcionarjev vprav podčrtujejo pomen in naloge kolhozov v protiverskem boju, kar je posebno poudarilo še vodilno boljševiško glasilo »Pravda« v obširnem članku »Osvoboditev milijonov« z dne 14. avgusta leta 1930. Tako se vrši s o trenjo razkristjanjevanje ogromnega naroda. Toda uspeh ni vedno popolno brezboštvo, kakršnega žele boljševiki, temveč pogosto ravno obraten. Še nedavno pokristjanjeni narodi se vračajo namreč nazaj v — poganstvo, največkrat pa nastane iz teh boljševiških prizadevanj nekaka mešanica krščanstva, poganstva in boljševiškega »znanstvenega materializma«, kajti zdrava človeška duša ne prenese popolnega brezboštva, kakršno zahtevajo boljševiki. Boljševiške znanstvene komisije, ki raziskujejo življenje še skoro neznanih narodov ogromne države, so večkrat naletele na občine, v katerih opravlja sedaj popolnoma neuki bivši pravoslavni pop istočasno posle popa, poganskega svečenika in vaškega čarovnika. Babjeverstvo je na zmogljivem pohodu, povsod vlada strašni duhovni kaos in v nešteti primerih so ugotovili, da stoje na čelu vaških brezbožniških celic tamošnji čarovniki ali poganski svečeniki. Boljševizem vodi svojo državo nazaj v — barbarstvo. To je uspeh Buharinove zahteve, ki je dejal: »Naša naloga ni reformacija vere, temveč rušenje vseh vrst ver, vseh vrst moral.«

Seveda so pa boljševiki v svojem strašnem sovraštvu proti vsaki veri slepi za vse strašne posledice, ki jih porajajo njih prizadevanja. Ustvariti hočejo za vsako celo brezbožni komunistični družabni red, pa vaj privedejo ta prizadevanja kamorkoli. V to svrhu so si ustvarili celo posebno protiversko »petletko«.

RAZNO

Hranarina se ne sme odtegniti od mize v bolnici je odločilo nedavno najvišje sodišče v Zagrebu.

Samo osem držav ima stalno zastopstvo. Upravni odbor mednarodne urada dela je sklenil, da ima pravico do stalnega zastopstva v svetu mednarodnega urada dela naslednjih osem velikih industrijskih držav: Francija, Italija, Indija, Japonska, Nemčija, Zedinjene države ameriške, sovjetska Rusija in Velika Britanija.

Pogodba za 400.000 železničarjev. Na Angleškem so nedavno sklenili družba železnice in zastopniki strokovnih organizacij železničarjev pogodbo, ki velja za 400.000 železničarjev. Na Angleškem so železnice last zasebnega kapitala. Pogodba spada med najpomembnejše v zadnjih letih. Pogodba izključuje stavko in izpor od strani delodajalcev, dokler ne odreko vsi drugi pripomočki. Zato pa pogodba določa ustanovitev komisije neprizadetih osebosti, ki jo tvorijo predsednik in še dva člana. Komisija volita obe stranki (delavci in delodajalci) sporazumno. Komisija ima nalogo, da s sodelovanjem predstavnikov oblasti posreduje v nastalih sporih.

Zakon o 30 urnem delavniku, ki ga je potrdila tudi ameriška delavska strokovna organizacija, je predložen zbornici in senatu Združenih držav. Zakon določa, da se nobeno blago v notranjosti Amerike ne za domačo porabo in ne za izvoz ne sme prevažati, če je izdelano v obratih, ki delajo več kot pet dni v tednu po šest ur na dan. Vredna podjetja ne smejo nobenega takega blaga porabljati in ne dajati naročil obratom, ki ne vrše teh dolžnosti.

Tajno radijsko oddajo postaja imajo daneski socialni demokrati. Policija ji baje ne more priti na sled.

Te dni je bila stavka v zagrebških pekarnah. Mojstri so zahtevali, da se mora prirediti delo najkasneje o polnoči. Delavci so to zahtevo odklonili.

16 milijonov nezaposlenih je sedaj v Ameriki. Tako je povedal minister Johnson.

Radi stavke pristaniških delavcev in nje sledi pomanjkanju kuriva, so nedavno zmrzvali prebivalci ameriškega Njujorka.

Zborovanja komunistov na Angleškem se je hotel to dni udeležiti voditelj francoskih komunistov, vendar so mu oblasti prihod v Anglijo zabranile.

B—ski:

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje)

Cvetna nedelja 1915! Za dva dni delajo spiske vojnih ujetnikov za odhod iz Bijske. Opravi se velikonočno spoved pri poljskem vojnem kuratu, ki je imel ta dan tudi lepo pridigo. Izvenela je v besedah: »Če Boga ne bomo pozabili, tudi On nas ne bo«. Poljski duhovnik, ki je opravljal sv. mašo v zemljanki se je pisal Jan Tadeus Ukleja. Bil je kaplan v rezervi.

Dne 29. marca 1915 sem z veliko hvaležnostjo in veseljem prejel 17 rubljev 9 kopekov od g. svetnika Antona Cadeža iz Ljubljane, ki mi je z nepričakovanim darom napravil res veselo velikonočne praznike.

Dne 27. marca 1915 je imela mestna uprava v Bijsku sejo, na kateri je izrazila obžalovanje, da zapuste Bijsk Avstriji-Slovani in pridejo v to mesto drugi ujetniki: Kurdi, Turki in Gerdani. Mestni zdravnik je upravi poročal, da je bil doslej zdravstveni položaj ujetnikov v Bijsku zelo ugoden, kakaj v šestih mesecih je umrlo le 6 oseb in sicer 2 ujetnika na tifusu, dva za sušico, dva pa na posledicah rani, ki sta jih dobila na bojišču. Med umrli mi je bil tudi Slovenec Franc Čibej iz Škrlji pri Ajdovščini. Njegova smrt je napravila na nas vse globok vtis. Ne da bi grdil pokojnika, le v opomin živim naj Navedem sledeč resničen dogodek: Za velikonočo so Poljaki zasilen oltar v zemljanki nekoliko oplešali. Čibej je imel krasno deko in Poljaki so ga prosili, naj jo posodi, da jo pogrnejo pred oltar. Čibej je prošnjo zavrnil, češ da odoje raje seže, kakor bi jo dal v označeni namen. Čez par dni je zbolel Čibej na tifusu in odpeljal so ga v bolnišnico, kjer pa je umrl, ker je menda prepozno javil zdravnikom svojo bolezen. Prodali smo »deko« in kupili za dobljeni denar sveče, ki so gorele ob Čibejevem mrtvaškem odru...

Dne 21. aprila 1915 ob 11 dopoldne je bil Čibejev pogreb, ki je bil primeroma prav lep. Vodil ga je »Domoljubovim« citateljem že znani poljski vojaški duhovnik. Častno spremstvo je sestajalo iz 13 ruskih vojakov s puškami na ramah. V spremstvu je bilo mnogo ujetnikov ter en ruski in sedem avstrijskih oficirjev. Slovenski pevci: Dopol iz Kranja, Čuk iz Idrije, Silvester iz Bohinja, Vodnik iz Dola pri Ljubljani, Slana iz Ajdovščine, Blazinek iz Zibike, Jeretina iz Ljubljane in Gorše iz Ribnice so zapeli Čibeju pred bolnišnico v Bijsku »Blažor mu«, na pokopališču pa »Nad zvezdami«. Ves čas petja so ruski vojaki držali roko ob čepici v pozdrav. Dva dni pozneje smo zopet zapeli »Nad zvezdami« in sicer na pokopališču v Bijsku ob svezem grobu Dalmatinca Antona Konze iz Splita. Več sto ruskih meščanov je poslušalo tihi dan pač prvič v življenju slovensko petje. Na bojišču ga je zadel šrapnel v prsa. Konza je sicer okrevaj, vendar vedno bolj hiral. Obema Jugoslovancema, ki sta pokopana tako daleč od svobodne domovine, daj Gospod večni mir in pokoj!

V nedeljo, dne 26. aprila 1915 je bil v Bijsku »Den hlebnave kolosa« (Dan hlebnega klasa), ki mu je bil namen, navdušiti kmete, da posejejo timče zemlje. Med posameznimi članki sem videl v 79. številki »Altaja« tudi sledeče mastno tiskano »šlagerje«: Vesna zimu kormit (Pomlad krmí zimo). »Kinjot v zemljo rubljevastjot na dojat« (V zemljo položen rubel, jih da deset) itd. Po mestu so ta dan hodile gospodične v narodni noži. Ena je imela v rokav skrinjico, v katero je pobirala prostovoljne prispevke. Za nabrani denar hočejo kupiti semena kmetjskim hišam, ki so jim odšli gospodarji na bojišče. Tudi obdelati bodo vpočkanecem brezplačno polja, — da bo zopet hleb. Samo v okraju Bijsk hočejo na ta način obdelati 1500 desetih žitnih njiv. Vsakemu darovalcu — tudi meni, ki sem dal samo deset kopek — je pripelal žopek iz plemenite klasa, ki je še vedno v mojem arhivu — žalibog — brez rna.

V spremstvu svojega brata je prišla tista dni v taborišče v Bijsku 17-letna Rusinja. Zglasila se je pri poveljstvu in prosila, naj bi neki avstrijski ujetnik, s katerim sta se preved natančno spoznala, ne odšel iz Bijske. Ruski polkovnik je hotel iti Rusinji na roko in to toliko bolj, ker je dekletovo znanje že obrodilo sad. Ko je ruski polkovnik vprašal za ime dotičnega ujetnika, je zapeljana karajžno povedala, da se njen oboževalec piše »Komot Sub«. Seveda je bilo ime izmišljeno,

DROBTINE

Kuhinja sol je škodljiva. V zadnjih desetletjih je zlasti v bolj naprednih deželah zelo narasla poraba kuhinjske soli. Temu je vzrok tudi to, da potrebuje naše pokolenje veliko več dražljajev nega prejšnja. Dočim bi običajnemu Slovence zadostovalo 5 g soli dnevno, je porabilo mnogi 20 in celo 30 g. Da mora to časa neugodno vplivati na tolesni ustroj, je samo po sebi umemno. Mnogo bolezní ima svoj izvor v tem prekomernem uživanju soli. Leta sloveške krvi vsebuje običajno 5 do 6 g soli. Zdravo telo se takšnih določenih količin drži neopazno. To se pravi, če zauživa kdo večjo količino, tedaj sihi telo k temu, da mora zahtevati več vode, da se lahko obnovi običajno razmerje. A če je v telesu več vode, nego je potrebno, tedaj trpi človek in tripijo zlasti obliži. Z drugimi besedami: stalno prekomerno zauživanje soli povzroča porast krvnega tlaka, poapnenje žil, zgodnjo starost, prezgodnjo smrt. Enkratna preobremenitev obliži sicer ne škoduje, večkratna in stalna pa se mora prav tako končati s smrtjo. To velja za zdravega Slovence — tem težje pa je svedba za bolnega. Sivar je treba razumeti svedba pravilno: naravna količina soli v živilih ne škoduje, ker krije potrebo po 5 g soli dnevno; dodajanje soli k živilom pa se mora končati slabo. Mnogo je bolezní, ki jih zdravnik ne obvlada drugače, nego da prepove zauživanje soli eploh. Ta način se je razširil zlasti v zadnjih letih, ki so nam prinesla tudi znameniti Gersonov zdravilni način. Ker pa je človeku, ki je navajen današnjih močno začimjenih jedi, težko se odreči soli, skušajo v najnevarnejšem času dobiti primerne nadomestke zanjo. Največ izgleda, da bodo izpodrinile sol, imajo razne anovi, ki jih pridobivajo iz naravnih esdnih kiliin.

Tihotapski prehod pod zemljo. Vartavska policija je odkrila v bližini polsko-nemške meje podzemski rov, ki je služil tihotapcem za tihotapljenje blaga z nemške meje na Poljsko in s poljskega ozemlja v Nemčijo. Za vhod, oziroma izhod sta služila tihotapcem dve zapuščeni jami.

Dva slučaja. Neki nemški operni pevec pripoveduje: »Pri Ypernu sem odnesel rano. Komaj smo skočili iz našega strelnega jarka, me je udarilo v

kakaj tako se ni pisal noben izmed ujetnikov, ki so bili takrat v Bijsku. Dekle je zaplakalo. Boga brezvestni zapeljivci seveda ni ostal prikrit.

Dne 29. aprila 1915 so že kuhali obed za 900 ljudi manj. Ta dan ob 8 zjutraj je odšla prva skupina, med njimi tudi Slana in Biželj. Ostali smo se začasno preselili iz zemljanke v 3. barako. Tu sem nekemu prodal kovček za 55 kopek. Iz žaklija, kolikor ga je še bilo, pa sem napravil nahrbtnik. Poljaki so iz zemljanke prenesli v našo barako tudi podobo Matere božje ter jo obesili na leseno steno poleg mene. Zadnjo noč v Bijsku sem torej preživel prav blizu Nje.

Naslednje jutro, dne 3. maja 1915 so nas vvrstili in presteli. Pred obedom nam je vojni načelnik polkovnik Spanovski, po postavi izredno majhen, a po srcu velik mož, govoril pred taboriščem poslovljene besede. Med drugim je dejal: »Za enkrat pojđete na kmeto. Daj Bog, da se vrnete kaj kmalu zdravi v vaša domovino. Vsi smo zaveli »Živijo«, — polkovnik pa je prijazno odzdravil.

V pristanišču se je zbrala nepregledna množica ljudi vseh slojev. Pozdravljajo s robcí in al brišejo solze. — horiškemu poveljniku Mihaelovu sta se zdela naša Bosnaka sumljiva. Imel jih je za muslimana in bi kot taka ne smela iz Bijske. Da se prepriča, če ste Hrvata ali Turka, je iznajdljivi mož poklical vojnega kurata, ki je kmalu na podlagi par vprašanj iz katekizma, ugotovil, da sta prizadeta Bosnjaka res prava katoliška Hrvata.

Zaropotajo stroji na parniku »Bratja Melnikovi«, in kmalu smo sredi Bijske, ki nas bo prav kmalu izročila Obu v »nadalinie uradovanje«. Stotine robocev tam iz pristanišča še zadnjih zavihra v pozdrav. Poslednji trenutek se pripelje tudi vojni načelnik mesta Bijske, polkovnik Spanovski. Dobro ga ločim: tihoma ob Bijski stoji in kakor bi bil duhovnik, dela velike križe za nami. Gospod polkovnik Spanovski, ruski Poljak katoličan, nas še zadnjé blagoslavlja.

Kaj kmalu nam izgine Bijsk izpred oči. Iz žepa vzamem krajevni časopis Altaj za čitani v ruščini seveda — oglas sledeče vsebine: Avstrijski vojni ujetniki, zapuščajoči mesto, izražajo globoko zahvalo za lepo ravnanje s njimi gospodu vojnemu načelniku, upravi in vsem prebivalcem mesta Bijske.

slegno, da sem padel na tla kakor majhen otrok. Obelzani sem v bližini ranjenega Angleža, ki je nepreostan prešel za vodo. V svoji steklenici sem imel mrazlega čaja, a nisem se mogel goniti, da bi mu pomagal. Več urava tako ležala. Anglež je dejal čedalje tiše. Tedaj sta prišla dva naša sanitelja. Hotela sta me dvigniti, a sem močbe pokazal na umirajočega reveža. Dvignila sta ga. Komaj sta napravila dvajset korakov, je priletela granata in raztrgala vse tri na kose. To je bil slučaj in slučaj je bil tudi doživljaj, o katerem pripoveduje znan nemški odvratnik: »Že cele mesece smo bili zakopani ob Hartmannswalkerkopfu. Nekoga dne smo prešli nove jeklene ščite, ki smo jih takoj namestili nad strelni jarek. Dan prej sem bil prejel od brata nov daljnogled, s katerim sem hotel pogledati skozi lino v ščitu na komaj 60 m oddaljeni francoski jarek. V moji skupini pa je bil brivec, nadvse radoveden Berlinčan. V vse je moral vtakniti svoj nos. Ko sem prišel s svojim daljnogledom, mi ga mahoma iztrga iz rok, stopi k ščitu — in se zvrne brez glasu na tla. Kroglja me je vdira skozi oko v možgane. Še mnogo mesecev smo stali na tem mestu, a nikoli se ni francoska krogla izgubila skozi ozko lino v ščitu.

Dvanajsto svetovno žsdo je novi spalni vlak na progi med New Yorkom in Sv. Louisom, ki je opremljen z umetno zravnno hladilno napravo.

Prvo pismo v zračni pošti. Društvo francoskih ljubiteljev znanstvenih 120.000 mark za omot pisma, ki je bilo prvo poslano po zračni pošti. Seveda je treba najprej dokazati, če je bilo to ali ono pismo res prvo po taki poti poslano. Dasi-ravno pa je take vrste pošta šela iz novejšega datuma, je bilo pismo, katerega kuvertu francosko društvo išče, poslano že 9. januarja 1793. Vzel ga je s seboj Francoz Jean Pierre Blanchard, ko se je vzel v Philadelphijo z balonom. Podpisal pa je to pismo sam George Washington.

Neki slovenski skupaj se je obrnil nekot na slavnega angleškega slikarja Hogartha, da bi mu doma na steni zaslikal prehod Israelcev skozi Rdeče morje. Hogarth je pristal, vendar je zahteval za plačilo sto grvine. »Nemogoče«, je dejal skupaj, »dam vam kvečemu dvašest grvine.« — »To je skrajno malo«, je odvrnil slikar, za ker sem v denarni zadregi, vam naredim, toda pod pogojem, da mi plačate takoj.« — Skupaj je sprejel. Drugoga dne je prišel v sobo, kjer je umetnik delal, in je v svojo začetnje videl, da sedi ob mizi ter kadi iz dolge pipe, njegov pomočnik pa je prepletkaval steno krvavorede. »Kaj pa to pomeni?« je vprašal skupaj in volal nesrečo. — »Naročena slika«, je odgovoril Hogarth. — »Slika? Slike ne vidim! To je vendar same rdeče prepletkane ploščice.« — »To je rdeče morje«, je odvrnil Hogarth hladnokrvno. — »Tu faraon ter njegova vojska?« — »Vsi skupaj so utonili v Rdečem morju.« — »A kje so Israelovi otroci?« — »Tega si ne morete misliti? Dobro slike je treba gledati z domišljijo. Israelovi otroci so seveda še davno živi in zdravi dosegli drugi breg!«

Napisal oporo ko na navadno leste. En mesec pred svojo smrtjo je Herman Stichman v ameriškem Los Angelesu izročil svoji sosedki Mrs. Gotts navadno leste, rekoč, naj jo dobro spravi. Ko je Stichman umrl, niso mogli najti njegove oporoke. Nedavno potem je pa Mrs. Gotts rabila leste in bla po njo. Opazila je na lestvi sledečo zapisano oporo ko: »Ljubim jo. Vse svoje premoženje izročim svoji sosedki Mrs. Gotts. Ona je bila moj angel.« Premoženje je vredno nad en milijon.

Ameriški milijonar za cerkev. Ker je bila krasna katedrala v francoskem mestu Rheims takom svetovne vojne zelo poškodovana, se poprava iste vrši že zadnjih deset let valed določila ameriškega milijonarja John D. Rockefellerja, ki je v ta namen daroval 2.500.000 dolarjev. Delo, katero vodi in nadzoruje ameriški arhitekt Wells Bosworth, bo dovršeno koncem leta 1935.

DOBRO ČTIVO

k Za volitve v narodno skupščino so dobe sledeči zakonit: Zakon o volitvah narodnih poslancev z izpremembami, dodatki in tolmachenjem itd. in Zakon o volitvah imenitkih z izpremembami in dodatki. Friderli R. Pahor, urednik Službenega lista drav. banovine. Cena 10 Din. Zakon obsega posebno in splošno določila, dolžnosti in pravice volivcev, kandidatov — dalje o volilnih imenitkih, kandidatih listah, volilnih, volilnih odborov, kazni, kazenski postopek, obrazci volilnih imenitkov in zapisnikov. V knjižici Slovenskega gospodarja pa je izšel kot 5 zvezek: Zakon o volitvah narodnih poslancev. Štana 8 Din. Obe knjižici se naročati v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Mali oglasnik

Vaša strošna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico. Ako kupujejo kmetijske potrebitine ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslovo ozroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Krasno posestvo

malo, prodam. 26 min. od Doma al. Poizve se v Preigu 19 (Leben), Domžale.

Bencin motor KS prodam, tudi na hranilne knjižice, sposoben za vsak pogon. Naslov v upr. v Domoljuba pod št. 1919.

Novočnica dam v najem. Petrič Marija — Prečna pri Novem mestu.

Posestvo v okolici Radovljice na prodaj. Hiša, gospodarska poslopja, električni vodovod. 2 nivi, gozd za Din 50 000.—. Vzamem tudi hranilne knjižice — Vraščati: Frelih, Brez o 24.

Nilanca pridnega, zanesljivega, nekadilca sprejemem. — Zvezdar, Rifnik Sveti Jurij ob južni železnici.

Kmetiči fant 18 letni išče službo. Naslov v upr. v Domoljuba pod št. 2027.

Dehlo pridno in pošteno za vaš kmetički del, sprejemem takoj. — Anton Jenko, Dravljice 37.

Bestilna z malim posestvom na Cvilbi pri Trebnju, 10 minut od kolodvora, napredaj. — Naslov v u ravi pod 2025.

Harmonikarji!

Prospecte za samouk na harmoniko nudi Ivan Romšak, Kranj.

Ženini, črne suknje in črni, obleke res poceni kupite pri Preskerju, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Jabolčna drvesca

zdrava, pravilno vzgojena, vrste v okviru sadnega izbora nudi zelo ugodno Gabrijel Koren, drevesničar, St. Ili, pri Velenju.

Kmetičko ochie mlado vajeno molže krav, hišnih in poljskih del, sprejemem takoj. Pismene ponudbe z zahtevno plače na upravo Domolj. pod »Zvezdar« št. 1835.

Valilna jaja kontroliranih štajerskih kokoši oddaja Ljovce Ambrožič, Gaberje 14, Dobrova.

Vajenca za mizarstvo obrti sprejemem. Hrana, slonovanje v hiši Avgust Černe, Zg. Šiška 122.

Česen in čebulček

kupujemo, po najvišji ceni. Sever & Komp., Ljubljana.

Ponta 15 letnega za pomoč pri kmetijstvu in živini, sprejemem takoj. Filip Lovše, Dobrunje št. 38 — p. Hrušica pri Ljubljani.

Kdor še ni imel

dobrih čevljev, naj jih naroči pri Jernej Jeraju. Zvezdar št. 10, p. Smlednik.

Mesarskega vajenca

močnega, zdravega, uglednih staršev sprejemem Ivan Suha-tolc Vrhovi 16 pošta Dobrova, pri Ljubljani.

Za žganjekuho

La rozine po Din 450, pri večjem odjemu popust, dobite pri Milan Kompare, Ljubljana, Pogačarjev trg 1.

Dunajski velesejem

od 10. do 16. marca 1935.
(v rotundi do 17. marca).

Predmeti za razkošja in potrebitine / Po-hištvo / Reklama / Francoska kolonialna razstava / Sejem za tkanine in oblačila. Pletenine. Moda za kožuhovino / Posebna razstava. Gospodarstvo v podvigu / Tehnični sejem. Stavbe in gradnja cest. / Potrebitine za pisarne / Razstava izumiteljev.

Mednarodna razstava avtomobilov in motor-nih koles. Lovska razstava. Razstava strel-cav. Živilska razstava. Vzorčni sejem za poljedelstvo in gozdarstvo.

Brez potnega vizuma Z velesejstvom izkaz-nico in potnim listom prost prestop meje v Avstrijo. Madžarski propustni vizum se izdaja proti predložitvi sejske izkaznice na meji, izdatno znižanje vrnine na jugoslov. in madž. in avstr. železnicah, na Dunavu, na Jadran-skem morju, kakor tudi v zračnem prometu. Pojavila vseh vrst in sejske legitimacije (Din 50) — se dobivajo pri Wiener Messe A. G., Wien VII. in pri častnih zastopstvih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Tyrševa cesta 31
Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«),
Tyrševa cesta 1 in njene podružnice
Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«),
podružnica hotel Miklič, nasproti gl. kolodvora

Natančen. G. profesor gre na sprehod, prej pa še pritrdi na vrata listek: »Prideim ob 2.30.« Ker je pa deževalo, pride malo prej domov. Neki gospod, ki je prišel na obisk k gospodu profesorju, ga najde z uro v roki sedeti na stopnicah. »Vsediti se k meni, gospod,« pravi profesor žalostno, »še deset minut morava počakati.«

Brinje, fige, rozine in slive za žganjekuho
oddaja po najnižji ceni tvrdika
IVAN JELACIN, Ljubljana Emonska c. 2.

Dobra duša. Sodnik: »Kaj Vam je padlo v glavo, da ste ali meso ukrasti iz izložbe.« Obtoženec: »Da ne bi kdo drug prišel v skušnjava, gospod sodnik.«

Umetne oči natančno po naravi na-pravi našim pacientom
F. AD. MÜLLER SOHNE, Wiesbaden.
V LJUBLJANI: Splošni bolnica, očesni oddelek drs. 8. in 9. marca.

O ti otroci! Mati sedi s svojo hčerko v tram-vaju nasproti zelo našminkane dame. »Mamica, glej, kako ima ta ženska namazane ustnice.« — »Pač ji zažiga mati. Zunaj ji pa reče: »O takih rečeh mi lahko pripoveduješ doma.« Ko se peljeta domov, si zopet neka gospodična pudra obraz. »Mamica, zaključ hčerka, so tej dami bova pa doma govorilo, kaj ne?«

Ako želite kupiti dobra in preizkušena semena, morate zahtevati povsod samo

Svetlovna semena

(Vaša vrečica mora biti tako označena)
V slučaju, da kakih semen pri Vašem trgovcu ni dobili, se obrnite na veliko trgovino s semeni

Josip Urbančič, Ljubljana
Mikloškova cesta št. 8
(nasproti hotela »UNION«)

Centik vseh vrst semen za vrt, travnik in polje, lepe cvetlice itd. je brezplačno na razpolago. Je pišite po njega.

O morju

Kot v vsej naravi je tudi v življenju raznih oceanov veličasten zakon izravnavanja in urejanja med dotokanjem, odtekanjem in izhlapevanjem vodnih množin. To prelivanje in spreminjanje je hkrati največjega pomena za izravnavo podnebja. Vodne množine okoli zemeljskega ravniša ali ekvatorja grejejo sever in jug in omogočajo tudi tod človeško, živalsko in rastlinsko življenje. Dokazano je še, da bi kontinenti sveta ne mogli imeti ugodnejše lege, kot jo imajo in da je tudi razmerje med celino in vodo na zemlji kar najprimernejše.

Splošno se misli, da pomeni morje stoječo vodo brez vsakega gibanja in izmenjevanja, razum pa nečih in gibajočih se valov ob viharju in vetru. To je velika zmotna. Morja imajo tako zvane morske toke, to so prave reke v morskih globinah ali površinah. Vsa morja se gibljejo, izravnavajo, odteka in doteka. Samo nekoliko pomislimo: nemogoče je primer, da bi v vasa morja dotekali po rekah in vletokih enako velika množina vode. Atlantiki ocean je manjši od Tihiga oceana, pa ima razmeroma največ vodnega dotoka in njegova površina bi morala še davno prestopiti brazgove ob Evropi in Ameriki, če ne bi oddajal vodne množine drugam. Tudi podnebje Atlantskega oceana je ostrejša in hladnejša kot ob drugih oceanih, zato izhlapeva tod manj vode kot drugod.

Atlantski ocean, ali še bolje Sredozemsko morje je nekako glavno kolese v ogromnem stroju, katerega sliči morja s svojim življenjem. Letno dobiva nad bilijon kubičnih metrov vode, iz Atlantskega oceana mu doteka letno še drugih 12 bilijonov kubičnih metrov vode. Kam gre ta ogromna vodna masa? Saj izhlapi letno na Sredozemskem morju komaj dva bilijona kubičnih metrov vode. V bližini Gibraltarja ob španski južni obali je v morski globini močan vodni tok iz Sredozemskega morja proti zahodu v Atlant. Ladje, ki se tod potopijo 30 ali 40 metrov, ne padejo na dno, marveč jih tok čene proti zahodu. Ladje pa, ki ostajajo na površini, odhajajo z drugim vodnim tokom proti vzhodu, kar pove, da teče na površini voda iz Atlantika v Sredozemsko morje.

Atlantski ocean pritiska z velikanske sile ob Ameriko in vzbočena srednjemeriška obala kaže, da akusaajo vodne mase najti najkrajšo pot preko Srednje Amerike k Tihemu oceanu. Zadržuje pa jih zemlja in zato tečejo ob obali proti severu in jugu in se snidejo s Tihim oceanom šele na najskrajnejših koncih Južne in Severne Amerike.

Poziv. Pozivam pisca anonimnega pisma z dne 14. II. t. l. (pod označbo Mirčeni), da se s polnim imenom oglasi, sicer ga ne morem smatrati drugače kot podlega in bojazljivega intrigaanta.
Franc Maskon, Mirke 11, Vrhnika.

»BOGOLJUB«

najboljši in najlepše opremljeni
nabožni mesečnik v naši državi.
Ima vedno lepe slike v bakro-tisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

Pravi osel. Gostilničar »Pri zelenem oslu« je postal bogat in tudi prevzetan, zato je dal odstraniti stari napis in ga nadomestil z modernim. Njegov sosed pa je bil prebrisane glave in je hitro preimenoval gostilno v »Pri zelenem oslu«. Sedaj je vse drlo v novo gostilno. Ker so dobili tudi dobro postrežbo, je sosed kaj hitro bogatel, kar prejšnjemu ni hotelo v glavo. Da bi zopet pridobil svoje nekdanje goste, je dal obesiti tableto z napisom: »Tu je pravi osel.«

Brinje in fige vedno v najboljši kakovosti dobite pri tvrdiki
FRAN POGAČNIK d. z. o. z. - Ljubljana - sedež Tyrševa Dunajska št. 33. Javna skladišča (Belkan)

Spreten računar. Učitelj: »Miha, ti bi si rad kupil hišo, ki stane 60.000 Din, imaš pa samo 5000 Din, kaj bi rabil še?« — Miha (hitro): »Bogata ženolc«

»SLOVENECE«

je edini slovenski katoliški dnevnik. Piše v duhu Katoliške akcije. — Stane na mesec 25 Din. — Pišite, da ga Vam pošljejo nekaj števil brezplačno na ogled. — Naslov: »Slovenec«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.